AMERIKOS LIETUVIS

THE LITHUANIAN AMERICAN

No. 6-tas | Telefonas Dial 5-1094 | WORCESTER, MASS., 8-tą VASARIO (FEB.) 1936 M. | Kaina 5 Centai | VOL. XIX

Už 15 mt. Klaipėda Turės 100,000 Gyventojų

Š. m. sausio 1 d. Klaipėdos mieste buvo 47.412 gyventojų. Lygiai metais anksčiau Klaipėda turėjo 45.158 gyventojus. Tuo budu per vienus metus gyventojų skaičius padidėjo 2.254. Po 1923 m. Klaipėdos gyventojų kas metai padidėdavo po tukstantį, paskui didėjimas vis augo. Ir augimas pasiekė net dviejų tukstančių per metus. Jei ir toliau taip gyventojų skaičius augs ir pats augimas tolygiai didės, tai reikia tikėtis, kad už 15 metų Klaipėda bus šimtatukstantinis miestas. Reikia nepamiršti, kad po karo miestas išaugo jau dvigubai. Miesto augimą trukdo daug priežasčių, kuriąs ne tik nepašalina magistratas, bet jis augimui dar daro visokių kliučių.

Korespondencija iš Rodunės Valš. Lydos apsk. Pavergtos

Šioje Rodunės apylinkėje yra gana gražus skaičius lietuvių, tai bus viena apylinkė iš Lydos krašto, kur lietuviškumas išsilaikė iki šių dienų, bet nors ir Rodunė nuo Vilniaus gana toli į pietus, bet su Vilniumi palaiko gana glaudžius santykius, iš Vilniaus dažnai lietuviški inteligentai atsilanko ir šiame krašte, tik gaila kad trukdymų ir visokių nemalonumų dažnai pasitaiko. Daug Roduniečių jau išsėdėjo okupantų kalėjimuose, dar daugiau buvo šiaip nukankinti ir vėliau paleisti. Kiek Roduniečiams okupantai gailių ašarų ištraukė, kiek liko nelaimingų kudikių be duonos kąsnelio, o dėlko? Delto, kad jų tėvai kalėjime sėdėjo! Vaikučiai dar blogesnėj stovi padėtyje negu jų tėvai: namie skurdas, vargas, badas ir šaltis; eieina vaikutis į mokyklą skarmaliukais apsigėbęs verkdamas. Nuėjęs mokyklon dar blogiau randa, ten mokytojas koks "galilenšas" (taip vadina patys žmones) arba Varšuvos, kurs nemoka lietuvių kalbos, pirmiausiai vaikučius pasveikina "psiakrew przeklęte litvini" (šuns kraujai prakeikti lietuviai!) paskiau vaikutį prisispyręs kamantinėja, kad kalbėtų lenkiškai. Vaikučiai, žinoma, lietuviai, tai nieko nemoka lenkiškai, užtai vaiką smarkiai baudžia. Pav. Dubinių kaime, Rodnės valsčiuje, Onai Dodaitei, 9 mt. amžiaus, Kazei Baužytei, 8 m. amž., Jurgiui Radžiuliui 11 m. amž., taip mokytojas juos sudaužė, kad liko be sveikatos tie vaikučiai. Žinoma. tėvai pasiskundė vyresnybėn, bet ten tik tiek pešė, kad pasakė: "Žiurėkit, kad ir jums taip nebutų". Še tau ir skųskis.

Kitą dieną mokytojas kamantinėjo visus vaikus kam jį buk skundė vyresnybei. Tik vaikučiai apsiverkė gailiomis ašaromis ir sako, kad mųs ašaros ant kelmo nekris, bet ant tų nevydonų! Vienas vaikutis susipratusis lietuvis, 14 metų amžiaus Jonas Survyla tiesiog mokytojui į akis pasakė: tu nevydone mus kankini, bet mes tau kada kaip užkurism pirtį, tai ir Galicijos nerasi ir spjovė į akis. Tada mokytojas griebė tą vaiką ir pradėjo daužyti, bet kiti apipuolė vaikai pradėjo kas kuo galėjo smogti nevydonui į galvą, ir turėjo pasiduot. Ir nuo tos dienos niekur daugiau jo nesimatė. Mat to nevydono mokytojo draugai pradėjo iš jo juoktis, sako, lietuviški vaikai tave sumušė, o ką mums kalbėti apie pačius lietuvius suaugusius, be abejo, kad surengs kada nors mums puotą.

Nors Roduniečiai ir kenčia, bet turi viltį, kad taip ilgai nebus, ir atsilygins tuo pačiu nevydonams. Tik Roduniečiai uždainuoja: "Ei broliukai ką darysim kaip tuos lenkus pamatysim? Mes juos mušim ir šaudysim, savo žemėn nelaikysim.

Pavergtasis — Joe Valey
Waterbury, Conn.

Įvairios Žinios

TRENTON, N. J. — Bruno Hauptmann bus teisiamas 24 kovo. Gubernatorius Hoffmanas yra pasiryžęs teismo ant toliau nebeatidėliot.

LIETUVIAI!
SKAITYKITE ir PLATINKITE AMERIKOS LIETUVĮ

PADARYTA KARIŠKA SĄJUNGA ANGLIJOS SU BALKANAIS

Šiomis dienomis paaiškėjo, kad Anglijai pasisekė padaryt karišką sąjungą su Balkanų šalimis — tai yra su Jugoslavija, Grekija ir Turkija. Ta sąjungai bus pastatyta prieš Italiją, kad jai sutrukdyt kariškus žygius Afrikon.

Ir kuomet ta valanda išmuš, kada Mussoliniui bus pasakyta, kad nešinkis laukan iš Afrikos, tai gali įvykt didelis sukrėtimas, o gal ir pasaulinis karas. Ir tas įvyks netolimoj ateity. Už įėjimą į militarišką sąjungą su Anglija, Jugoslavijai skiriama Dalmatijos pakraščiai; Grekijai ir Turkijai Dodekanezsos ir Kipros salos, kurios nuo pasalinio karo metų priklauso Italijai.

Mussolini matydamas, kad ištikrųjų kas tai neaiškaus darosi su Balkanais, o yptingai su Anglija ir Tautų Lyga, jis parsikviečia iš Etiopijos karo fronto vyriausio štabo maršalą Badožlį, kad sutvarkyt naminį karo prisirengimą del gręsiančio jiems pavojaus iš dabar sudarytos per Angliją kariškos sąjungos su Balkanų šalimis.

Prancuzija tuo tarpu veda derybas su Anglija del jos vidujinės paskolos ir nuošimčių mokėjimo. Dabartinis prancuzų užrubežinių reikalų ministeris Flandinas įsijuosęs dirba, kad panaikint Lavalio sebravimąsi su Vokietija, ir vietoj to apsiet ją geležiniu retežiu. Jis užtikrino Litvinovą kad Rytų Lokarno paktas bus Prancuzijos parlamento ratifikuotas ir Pabaltijos valstybių saugumas bus užtikrintas.

Atrodo, kad dabartinė Saurati valdžia yra veiklesnė už pirmiau buvusią, ir jei ji veiks sulig Flandino pareiškimo, tai Hitlerio išsišokimai netrukus bus suvaldyti.

KINIJA PRADĖJO GINKLUOTIS

Washington D. C., vas. 5. — Per pereitą sausio mėnesį Kinija sujudo pirkt amuniciją ir jos daugiausiai perka iš Suv. Valstijų. Ji tik pereitame mėnesy iš Suv. Valstijų pupirko daugiau negu už $3,000,000. Jos pirkinis susideda maž-daug iš kariškų orlaivių, kurių pirko net už $2,791,000, kulkasvaidžių už $125,500, automatiškų šautuvų už $86,950, granatų ir bombų del kariškų orlaivių pirkta už $40,000. Visas Kinijos ginklų pirkinys tik per vieną pereitą mėnesį siekia $3,055,-395.

Pereitą mėnesį sulig Valstybės Departamento pranešimo, Suv. Valstijos pardavė amunicijos įvairioms pasaulio šalims net už $4,217,814. Didžiausia amunicijos pirkėja antra iš eilės buvo Argentina; pirko už $382,-935 visokios kariškos amunicijos — orlaivių, bombų, kulkasvaidžių ir variklių (endžinų).

Trečia didžiausia šalis amunicijos pirkime buvo Čekoslovakija, ji taipgi pirko už $161,600 kariškų orlaivių.

Japonija ypatingai kreivai žiuri į Kinijos ginklavimąsį, o dar kreiviau į Suv. Valstijas, kaipo į sprogstamosios medžiagos pardavėją.

Mat, galų-gale ir Kinija susiprato, kad geruoju įsiveržėlio iš savo teritorijos neišprašysi.

JUGOSLAVIJOS MEDICINOS STUDENTAS NUŠOVĖ HITLERISTĄ

Davos, Šveicarija, vas. 4. — Wilhelm Gustloff, 41 metų amžiaus nacis, kuris užlaikė nacių buvainę Hitlerio propagandos vedimui ir buvo kaipo vienas iš žymesnių nacių partijos vadų, dabar liko užmuštas. Jį užmušė Jugoslavijos pilietis, David Frankfurter. Jis atvyko iš Jugoslavijos į Berną (Šveicarijon, ir iš ten į Davos, kad nušauti Hitlerio vadą Gustlovą. Jis įėjo į jo buvainę ir paleido penkius revolverio šuvius į galvą užmušdamas jį ant vietos. Jaunuolis atlikęs žmogžudišką darbą, pabėgo niekeno nesulaikomas, o tik paskui pats pasidavė policijai.

Jugoslavas buvo medicinos studentas rabino sunus. Sakėsi jokiai politinei konspiratorių grupei nepriklausąs o tik savanoriai užmušė vokietį, del keršto už žydų persekiojimą ir jų kankynes. Galvažudys dar pagrąsinęs kad esą, jei naciai neperstosią žydus kankinę, tai ir paties Hitlerio tokis likimas laukiąs. Studentas po nužudymo Gustloffo manęs sau galą pasidaryt, bet netekęs drąsos.

Vokietijos vyriausybė pasiuntė Šveicarijai aštrų protestą su reikalavimu, kad žmogžudys butų nubaustas ir užpakaly jo buvę suokalbininkai suimti. Šveicarijos valdžia pasižadėjo Vokietijos reikalavimą išpildyt, padėtis tarpe tų dviejų šalių aprimo.

BALTOSIOS VERGIJOS KUPČIAI DARĖ DIDELĮ BIZNĮ

Šiomis dienomis New Yorke įvyko nepaprastas policijos sąjudis. Thomas E. Dewey specialis valstybės gynėjas sutraukė lenciugą baltosios vergijos arba kitaip sakant gangsterių šaikos, kuri davė pelningą apyvartą iš baltosios vergijos iki 250,000 dolerių kas savaitė. Thomas su 154 slaptosios policijos agentais pereitą šeštadienį padarė ablavą ant vadinamų ištvirkimo įstaigų, kurių iš viso buvo numatyta 41 su 100 baltosios vergijos vergių nuo 17 iki 28 metų amžiaus ir 10 jų prižiurėtojų — "bosų". 77 mergisčios ir 7 jų "perdėtinės" buvo areštuotos ir nugabentos į nuovadas į Woolworth budinką ant 4-to aukšto, kur jąs 21 policijos pagelbininkas tyrinėjo ir paleido po 10,-000 dolerių kaucijos iki teismo. Pats Baltosios Vergijos "vadas" Nick Montana buvo nuteistas į Sing Sing kalėjimą ant 25 metų.

Ant patvirkimo urvų ablavas prasidėjo 9-tą valandą šeštadienio vakare ir tęsėsi iki 5 iš ryto. Suimtąsias mergas pulkais sodino į taksis ir gabeno į policijos nuovadas. Kai-kurios iš jų nusiskundė policijai, kad buvo suviltos per baltosios vergijos agentus, kurie jaunas mergaites prikalbino "važiuot pasivažinėt", o paskui jas įgrudo į prostitucijos urvus. Kitos sakė, kad beieškodamos darbo ten pateko per įvairias darbo agenturas. Jos sakėsi kad iš grynо savaitinio "uždarbio" kuris siekė nuo 200 iki 300 dolerių, joms teteko tiktai po 30 ar 40 dolerių į savaitę, o likusius pinigus atimdavo daktarai, advokatai ir žmonijos siurbėliai. Ir sakėsi, kad jąs baltosios vergijos agentai vienoj vietoj ilgiau nelaikydavo kaip savaitę laiko, o ant kitos savaitės perkeldavo jas į kitą urvą. Kaikurios merginos buvo nepratę tokio "amato", tai nesuprato kame dalykas ir bandė pasprukt. Bet "sargų" buvo pagautos ir mušamos ir pratinamos to "amato". Baltosios vergijos agentai tas merginas ilgai nelaiko prie savęs, jas laiko tik tol kol jos "uždirba" po 200 ar 300 dolerių į savaitę, o kai pasirodo jau nebetinkamos, tai išmeta jas laukan.

Ablavas ant baltosios vergijos urvų buvo padarytas New Yorke, Manhattan ir Brooklyne. Policijos viršininkas pasakė, kad šie suėmimai buvo padaryti ne ant prostitucijinių įstaigų, kaip ant nelaisvėn papuousių merginų, kurios netikėtai pateko į žmonijos siurbėlių nagus.

Etiopai Turi Mušt Savo Pačias

Addis Ababa. — Etiopija, kaipo šalis ir kaipo jos žmonės, daug kuo skiriasi nuo Europiečių. Jeigu Etiopijoje hori gaut pačią ir su jaja sykiu gyvent, tai turi ją bent sykį į savaitę apmušt, o jei nemuša, tai pačios netenka.

Etiopietės įsivaizduoja sau už menką ir nieko nevertą vyrą, kuris jų nelupa. Jei vyras savo pačios nemuša, tai jo pati mano, kad jis turi kitą moterį ir užtai gatava jam vožti su virduliu ant savo vyro vilninės, ir pametus jį eiti ieškoti kito. O jei etiopui pasisektų kada svetimą vyrą pagaut prie savo pačios, tai vyras gali ir vieną ir kitą užmušt ir nuėjęs teisman atsiprašyt už įvykusį "nesusipratimą".

Žinios iš Sovietų Rusijos

Maskva vas. 5. — Kaip amerikonų taip ir kitų šalių verslininkai nuo dabar bus aptaksuojami ant ¼ nuošimčio jų gaminių.

Geriausi pirkliai del Sovietų Rusijos buvo Anglija, kuri 1935 metais importavo prekių už 86 milijonus aukso rublių (aukso rublis lygus 87 centams Suv. Valstijų pinigais). Antrojoje vietoje buvo Vokietija, kuri pirko už 66 milijonus rublių ir tiktai trečią vietą užėmė Suv. Valstijos, importuodamos iš Sovietų Rusijos už 26 milijonus rublių Rusijos prekių.

Tuo pačiu laiku ir tų pačių šalių eksportas buvo toks: Anglija pardavė Sovietams prekių už 43 milijonus rublių. Vokietija už 21 milijoną rublių ir Suv. Valstijos už 29 milijonus rublių.

Paskutiniu laiku įvyko Rusijos ortodoksų dvasiškijos susitaikymas su bolševizmu. Ortodoksų kunigai viešai paskelbė, kad jie yra šalininkais Rusijos revoliucijos ir kolektevizmo, o kad įgaut geresnį pasitikėjimą iš kolektyvų, kaikurie iš ortodoksų kunigai ir savo cerkvių kryžius raudonai nudažė. Dabar jau popai nekurių apylinkių reikalauja iš valdžios atidaryti jų uždarytas cerkves, kad ten galėtų atlikti savo tikybinius dalykus.

Tas pats vyksta ir su evangelistų kunigais nes ir jie pasižadėjo Rusijai tarnauti. Užtai jiems yra suteikta privilegija organizuot biblijos studentų skyrius prelekcijas rengt.

SUV. VALSTIJŲ oro laivynas šiomis dienomis darė manievrus ant New Yorko miesto. — Karo departamentas gavo žinią, kad 10 bombinių priešo orlaivių atskrenda New Yorką sugriaut. Tuojau buvo pasiųsta iš 18 orlaivių eskadrilė pastojimui kelio bombmečiams, bet pasirodė, kad jie apsiriko, nes rado, kad bombnešiai buvo po 10 kariškų orlaivių apsauga ir kelio jiems negalėjo pastot. Bombnešiai nuo Konkordo, N. H. atskrido 5000 pėdų aukštumoje ant New Yorko ir "sunaikino tiltus, gelžkelių stotys, vandens ir elektros paiegas, finansų įstaigas, ir laimingai grįžo atgal iš kur buvo atvykę".

Apačioj Lietuvos karo lakunų, amžinai suglaudusių savo sparnus del tėvynės laisvės, kapai, o viršuj gyvieji mokosi ir rengiasi ginti savo kraštą, jeigu priešai drįstų jį pulti.

RADIO IŠ KAUNO

Pasiuntinybei pavyko sujdominti National Broadcasting Company of New York ir ji jau susitarė su Kauno radio stotimi.

Vėl girdėsime radio programą iš Kauno: tatai įvyks 16 vasario. Gerai įsižiurėkite į žemiau teikiamas informacijas.

ELTA iš Kauno pranešė, kad National Broadcasting Company apsiėmė perduoti į Ameriką dalį iškilmingo koncerto, kuris įvyks Kaune Valstybės Teatre Vasario 16-tą dieną š. m. tarpe 8-tos ir 9-tos valandos vakare Centralinės Europos laiku. National Broadcasting Company tatai patvirtino ir mums suteikė sekančias informacijas:

Lietuviškoji radio programa iš Kauno 16 vasario bus girdima Amerikoje šiuo laiku: Rytų Amerikos laiku (New Yorko) nuo 2:30 P.M. iki 3:00 P. M.; Amerikos vakarų (Čikagos) laiku: nuo 1:30 P.M. iki 2:00 P.M.

National Broadcasting Company mums dar pranešė, kad Kauno radio programa yra pasiųlyta sekančioms radio stotims:

WEAF	New York	WWJ	Detroit
WEEI	Boston	KSD	St. Louis
WTIC	Hartford	WHO	Des Moines
WJAR	Providence	WOW	Omaha
WTAG	Worcester	WDAF	Kansas City
WCBH	Portland, Me.	WLW)	Cincinnati
KYW	Philadelphia	KPO	San Francisco
WFBR	Baltimore	KFI	Los Angeles
WRC	Washington	KGW	Portland
WGY	Schenectady	KOMO	Seattle
WBEN	Buffalo	KGA	Spokane
WCAE	Pittsburgh	WLS WMAQ WENR	
WTAM	Cleveland	arba WCFL	Chicago

Galimas daiktas, kad nevisos aukščiau paminėtos stotys apsiims tuo pasiųlymu pasinaudoti: iš anksto ir žinoti negalima kokiose stotyse Lietuvos radio programa bus girdima, — tačiaus yra patartina laikui atėjus tas stotis išbandyti. Taigi pasižymėkite sau: 16 vasario tuojau po pusdienio bus girdėti Kauno radio.

Lietuvos Pasiuntinybės Informacijų Skyrius,
Washington, D. C.

IMPERFECT IN ORIGINAL

LIETUVIAI AMERIKOJ

Brooklyn, N. Y.

TAUTININKŲ KLIUBAS RUOŠIASI PRIE VAS. 16 D.

Brooklyno Amer. Lietuvių Tautininkų kliubas, laikė savo mėnesinį susirinkimą, ketvirtadieny, sausio 23 d., 1936 m., Antano Povilanskio salėje, 291 Wythe Ave., Brooklyn, N. Y.

Šiojo susirinkimo veik visa eiga buvo paskirta apkalbėjimui, kaip bus galima tinkamiausiu budu surengti ir iškilmingai paminėt Lietuvos nepriklausomybės 18 metus. Iš viso to, pasirodė, kad tokis iškilmingas minėjimas tikrai bus surengtas. Tautininkų kliubas susitarė su čia vietiniu Jaunalietuvių Sporto organizacija. Šiojoj sporto organizacijoj dalyvauja net septyni "basketball" jauktai. Ir jie užsivadina: "New York Amer. Lithuanian Basketball League". Prie to, prisidės dar ir gera koncertinė dalis.

Dalyvaus garsus choras Lietuvos Daina grupelė, po vadovyste p-lės Violetos Tamkiutės. Dalyvaus ir pavieniai dainininkai, parinkti iš jaunesniųjų vaikinų ir merginų.

Per lietuviškas radio programas (WMBQ stotį) paplito garsinimai apie virš minėtą įvykį. Iškilmių programa įvyks lietuvio p. Klasčiaus didžiulėj salėj (Klasčius Clinton Park Hall, Maspeth, Queens, N. Y.). Gaila pasakyt, bet krikščionys Federantai užsispyrusiai rengia apvaikščiojimą sau atskirai. Šiame kliubo susirinkime, dalyvavo du garbę užsipelnę svečiai, Lietuvos Universiteto Studentai Stasys Juodvalkis ir Vladas Verbavičius. Jiedu, susirinkime dalyvavo kaipo garbės svečiai. Kliubo susirinkimui papasakojo gana daug įdomių dalykų; ypatingai apie savo kelionės įspudžius. Šis kliubas jiems padovanojo šešis dolerius. Ir tuom sykiu šio kliubo vardas tapo įrašytas į keliautojų knygą. Kliubo susirinkimas jiems linkėjo labai gero pasisekimo apkeliaut aplink pasaulį ir laimingai sugrįšt į Lietuvą.

Kadangi šitame gale Jungtinių Valstijų tebesiaučia gerai šaltas oras, tai į susirinkimą atsilankė nedaug narių. Ir kadangi keliautojų kalbos užsitęsė daug ilgiau, tai ir kliubo valdybos rinkimai neįvyko. Kliubo rinkimai įvyks šiame vasario mėnesio susirinkime. Bus pranešta atvirutėmis. Visi nariai prašomi atsilankyti ir naujų narių atsiveskite. Taip pat laikas metines duokles užsimokėti.

Naujais nariais prisirašė: Stasys Pauža ir Vladas Pivariunas.

APLINK PASAULĮ KELIAUTOJAMS PARENGIMAS

Sekmadieny, vasario 2 d. 1936 m. p. Klasčiaus didžiulėj salėj, Clinton Park Hall, Maspeth, Queens, N. Y. įvyko gana įdomus klasiškas koncertas, šokiai ir Basketball žaidimas. Šisai parengimas buvo suruoštas su pagelba Tautininkų kliubo Jaunalietuvių sporto organizacijos nariais, Karalienės Angelų parapijos choro nariais, vedamo vargoninko p. Dulkės, Brooklyno Vyrų choro nariais, vedamo p. Dulkės. Lietuvių Dramos artistų nariais ir lietuvių radio programos vedėjų nariais. Šios pramogos vedėju buvo Tautininkų Kliubo pirm. p. Juogas Sagys, kuris atidarė pramogos pradžią kaip 5:00 val. po-piet. Visų pirmiausiai pasakė gerą tam tikslui prakalbėlę, išgirdamas aplink pasaulį keliaujančius du studentus, Stasį Juodvalkį ir Vladą Verbavičių.

Programos pradžioj patys keliautojai išpildė keletą vaidinimėlių ir net su juokais. Studentas Verbavičius sudainavo keletą dainelių. Pasirodo, kad p. Verbavičius turi neblogą balsą, ir gali gana gerai dainuoti. Toliau visos kitos grupės išpildė sekamą koncerto programą: p. Dulkės vedamas Vyrų Choras, gana puikiai sudainavo apie šešias naujas dainas, kurios dabar nesenai buvo gautos iš Lietuvos. Daugiausia jos yra kariškos dainos. Taip pat p. Dulkės vedamas parapijinis mišrus choras, atliko gana gerą dainavimo programą. O dramos artistai, atliko juokų ir šposų programą. Vėliau vakare, tęsėsi linksmi šokiai grojant jaunų lietuvių orkestrai po vadovyste Juozo Avižionio. Šokių pertraukose įvyko krepšiasviedinių žaidimas. Pirmiausia žaidė Lietuvių Katalikų jauktas su kitataučių jauktu. Šiame žaidime lietuvių jauktas laimėjo, padarydami 29 taškus prieš anų 14 taškų. Antrame žaidime žaidė lietuvių Šv. Jurgio jauktas, su ateiviais Jordins. Ir šitame lošime lietuviai laimėjo, padarydami 26 taškus, o Jordins padarė 24 taškus. Po žaidimų tęsėsi šokiai iki vidurnakčio. To vakaro iždininku buvau aš pats. Įeigų buvo $73.85. Bet kadangi dar vis siaučia šaltas oras, tai daug mažiau ir žmonių atėjo į šį parengimą. Bet matyt, kad musų išeivija brangina jų tokį užsiėmusį žygį, atėjo, atnešdami kelis centus jųjų pagelbėjimui atlikti kelionę aplink pasaulį.

Virš minėtos organizacijos veltui jiems pagelbėjo. Orkestras ėmė tiktais apie pusę užmokėjimo. Klasčjus svetainę davė veltui, tiktai turėjo užmokėti už šviesos naudojimą. Ir dar kitas mažas išlaidas turėjo padengt. Bet galima spręst, kad jiems liko apie 30 dolerių. Radio programų vedėjai: p. Juozas Ginkus, Jonas Valaitis, Jonas Dumčius ir Vincas Matusevičius patarnavo savo radio laiką jiems veltui.

Šieji vyrukai, nepaiso apie dideles sumas pinigų. Jie buna patenkinti ir su keliais doleriais. Jei kas tiktais gali jiems pinigiškai pagelbėti. Bet šiaip prašymais, jie visai neužsiima. Bet kas-gi čia nesusipras ir jiems jau visai niekas nieko nepagelbės; ypatingai pačios organizacijos vis šiaip taip yra reikalas, kuom nors ateiti jiems į pagelbą. Tat Brooklyno kolonija savo pirmutinę tokią pareigą jiems atliko. O už vienos savaitės laiko, šieji du studentai apleis Brooklyną ir keliaus į kitas lietuvių kolonijas. Žiurint nuo New Yorko miesto jie mano ir gal taip bus, kad pirmiausia atvyks aplankydami abudu dešinįjį ir kairįjį sparną, tai yra: Bostoną ir Baltimorę, o paskui jiedu trauks per vidurį Pennsylvaniją, Clevelandą, pasiekiant Čikagą ir tt., tebesitęs jųjų kelionė kolei pasieks Pietų Ameriką, Afriką, ir vėl Europos kraštus.

Brooklyno kolonija atsisveikindama su tokiais labai retai atsirandančiais garbingais svečiais, linki jiems pasisekimo laimingai vėl pasiekti savo gimtinę šalį Lietuvą. Lietuvoj sugrįžę, savo pasauly matytais įspudžiais tegul daugiau padrąsina visus kitus studijuojančius musų tėvynėje studentus. O kad toki po pasaulį matyti įspudžiai nenueitų veltui, ypatingai del moksliškų įvairių reikalų, jiedu turės labai daug ko parašyt.

Tat sudiev!

Vincas J. Vyšnius

Linkėjimai nuo

Aldrich Ukio Pieno

Kompanijos

Šios firmos produktai yra su gerai žinomu "Golden Guernsy, Inc." ženklu.

Šaukite Telefonu
"EAST PROVIDENCE" 2432

LINKĖJIMAI NUO

Republikonų Valstijos Centralinio

Komiteto

(Republican State Central Committee)

RHODE ISLAND VALSTIJOJ

Philadelphia, Pa.

Kaip kas metai, taip ir šiais, čia rengiama paminėti 18 metų Lietuvos Nepriklausomybės sukaktuves. Šiąs iškilmes rengia Lietuvių Muzikos Salės Bendrovė, Tilton ir Allegheny Ave.

Vasario 16 d., sukaks lygiai 18 metų kaip Lietuva tapo nepriklausoma. Taigi sekmadieny, vasario, 16-tą, kaip 1 val. po piet Lietuvių Muzikos Salės Bendrovė šiuo prašo vietos lietuvių ir iš artimų aplinkinių miestelių atsilankyti salėn, prisidėti ir išklausyti iškilmių programo. Paminėjimą rengia vietinės lietuvių jaunimo ir suaugusių spėkos; musų miesto pagarsėjęs Dainos Choras, susidedantis išimtinai iš čia gimusio jaunimo, išpildys šauniai dainų, muzikos ir kitokių naujenybių programą. Parinkti vietos veteranai lietuviai kalbėtojai pasakys tinkamas tai dienai kalbas.

Ateinanti 16-to vasario diena bus nepaprasta nuo kitų metų dienų, nes tą dieną transliuos Šiaurės Amerikos lietuviams Lietuvos Neprigulmybės 18 metų sukaktuvių paminėjimą Kauno radio stotis iš Lietuvos. Tai pirmą kartą iš Lietuvos bus perduodama užsienio lietuviams per oro bangas Lietuvos Nepriklausomybės paminėjimas. Kokia bus reikšminga ta diena ir valanda visiem lietuviam! Lietuvių Muzikos Salės Bendrovės rengiamam paminėjime bus pritaisyta specijaliai radio ant scenos didžiulėj svetainėj, taip kad kiekvienas, kuris atsilankys parengiman galės pilnai girdėti iš Kauno Lietuvos Prezidento kalbą ir visą programą, kurį perduos National Broadcasting Company.

Salės duris bus atidarytos kaip 12:30 po piet; Lietuvos programa prasidės lygiai kaip 1 val. po piet. Todėl prašome visų lietuvių pributi į laiką. **Z. Jankauskas**

Terre Haute, Ind.

ŽINUTĖS

Čionai lietuvių randasi apie (35) trisdešimts penkios šeimynos ir keletas pavienių. Keletas metų atgal čia skaitėsi apie (100) šimtas šeimynų ir apie pusė tiek pavienių. Bet priežastis tame skaičiaus lietuvių sumažėjime šitame miesto pareina nuo to: išėmus keletą lietuvių kurie užsiimdavo ir dabar dar užsiima dirbtuvėse, dauguma dirba anglių kasyklose. Apie 1925 metus anglių kasyklų darbai labai sumažėjo, kaskylos tapo išdirbtos ir šiaip uždarytos, kas ir privertė daugumą tų darbininkų, kurie užsiimdavo tuose darbuose apleisti šitą miestą ir ieškoti kitur, panašių darbų. Bet nors ir nedidelis skaitlius lietuvių randasi, bet vis dar gyvuojame neblogiausiai.

Kaslink lietuviškos apšvietos, dauguma skaito beveik visus lietuvių išleistus laikraščius Amerikoje, o kiti dar ir iš Lietuvos. ateina. Čionais gyvuoja neblogiausiai apie (2) dvi Lietuvių pašalpinės draugijos tai yra SLA. 46 kuopa ir L.D.S. 17 kuopa, susidėdančios iš 35 ir 40 narių. Turime apie (3) tris lietuviškas krautuves ir vieną "Tavern", svaiginančių gėrymų pardavyklą. Turime taipgi lietuvišką svetainę "Lituanian Auditorium", kur visas lietuvių sueigas ir susirinkimus atliekame. Atsilankius į musų miestą ir norėdami pasiekti lietuvių centrą, galima kreiptis ant sekančio antrašo: Lithuanian Auditorium, 1600 Blaine Ave., Juozas Beniulis, savininkas.

Juozas Beniulis,
Senas Terre Haute gyventojas

Waterbury, Conn.

ĮSPUDŽIAI

1936 m., 1 vasario Waterburyje buvo du prakilnųs dalykai, vieną dalyką suruošė Šv. Juozapo salėje katalikai, kur įvyko puikųs šokiai, labai norėjau ten atsilankyti bet kadangi, buvo gana augšta bilietų kaina, tai nutariau, tegu tie centai pasilieka kada juodai dienai.

Susitinku savo pažįstamą, kurs manęs prašo, idant aš nueičiau į 103 klubo parengimo. Priėjęs prie sienos ore pastovėjau, klausydamas kas darosi vidury, ogi užgirdau, kad nesvietiškas plojimas buvo. Nugi žiuriu, iš klubo išlenda vienas susitraukęs kaip ožys ir matyt pasirengęs eiti namo. Klausiu, ar daug žmonių klube yra? Sako, pusėtinai, be kad nieko gero ten nėra, tik, sako, juokus sukrečia kokius, tai nieks nesijuokia ir neploja, tai patys turi tai atlikti.

Eisiu, manau sau pažiurėti į vidų, žiuriu mano pažįstamo nėra. Eisiu vienas. Priėjau prie langelio o-gi už tikietą reikalavo net pusė dolerio!

Nugi pasiutimas, manau sau. Nesenei už dešrų balių buvo 48 klube 35c, bet linksma ir pavalgiau. Sakau neisiu, tegu tas pusė dolerio buna del apšvietos dalykų skirtas. Dar nespėjau nuo langelio atsitraukti kaip vienas su storu pilvu, pamatęs, kad tikieto nepirkau, suriko — kam po kojų maišausi. O su balta žvaigžde kepurėj kad suriks, kad vos kvapą atgavau... O gi žiuriu, kad iš kampo išlindo tvark.darys. (taip, pas mus renka mažus žmones) su popierine lazda. Maniau, kad baidyklė, bet žiurau, kad bus skandalo. Tai tik sploviau ir parėjau namo, tačiau pamačiau kaip tvarko. ir kaip bujoja jų klubas. Bet sulig mano manymo taip klubas bujot negalės nes aš apsvarsčiau ir pasakau, kad man tegu pusė dolerio užmokės už atsilankymą, tai visgi nesutikčiau, bet jei jie su savo "mandagumu" dar kartą taip pasirodys, tai be abejo bus užsitarnavę beržinės **Pavergtasis**

Philadelphia, Pa.

DRĮSTU PASIŪLYT!

Kam dar nėra žinomi iš Lietuvos įvežiamieji produktai, tai prašau pasiskaityt šį mano pasiūlymą. Man teko iš Lietuvos atvežtų "Birutės" saldainių valgyti, ir bevalgant taip susidomėjau, ir sakau sau: na tai čia musų pačių lietuvių brolių ir sesučių lietuvaičių darbelis, ten šiauliuose jųjų rankom padaryti — nučiupinėti tie visi popierėliai. Taip, išsivaizdinau sau, kad ir lietuviai Lietuvoj gali atlikti gražų darbą. Taip, kaip virš minėjau, drįstu pasiūlyt įsigyti tų Lietuvos "Birutės" fabriko lietuvaičių gražiai ir švariai iš visokių vaisių ir daržovių padirbtų Birutės saldainių. O tai galima gaut "Amerikos Lietuvio" knygyne, 14 Vernon St., Worcester Mass. Saldainių kaina $1.00 už svarą su persiuntimu.

Parašykit laišką, jie tuojaus prisiųs į namus ir manau, kad valgydami nesigailėsit, o suvalgę dar kitos dėžės reikalausit, nes valgydamas jauti burnoj tikrai lietuvišką skonį.

PHILADELPHIJOS LIETUVIŲ ATYDAI

Kurie norite persitikrint, užeikit pas p. Juozą Balčiuną. 301 Wharton St. Pas p. Balčiuną galima gauti iš Lietuvos importuotos skanios mėsos. Mėsa labai graži ir skani. Valgydamas jauti visai kitokį skonį. Siuntiniai, dėžės, sustempuotos lietuviškai ir angliškai, kuriais galima pilnai pasitikėti.

P. Balčiunas sako, jai atsirastų keli susidėję, galėtų pilnai visko parsitraukti iš Lietuvos. Porą metų atgal teko valgyti iš Latvijos importuotų minagų. Taippat p. Balčiuno krautuvėj galima buvo gaut. Perkupčiams pasirodė neįmanoma — sulaikyta. Taippat ir mėsos kumpio irgi nevisados galima gaut, kad ir pas p Balčiuną. Todel, išbandykite ir sužinosite, ar tikrai tie abu virš minėti importai yra iš Lietuvos. Tai moterėlių "biznis".

K. Dryža

HARTFORD, CONN.

ŽINIOS IŠ LIETUVIŲ VEIKLOS. KOKĮ ĮSPUDĮ ĮGIJAU MELODRAMOS VEIKLĄ PAMATĘS

Aš jau rašiau apie vietos lietuvių pasiruošimą iškilmingai minėti Lietuvos nepriklausomybės aštuonioliktas sukaktuves, bet dėja, pirmame savo pranešime negalėjau pilnai pasakyti kokį įspudį daro melodramatiškas muzikalis veikalas "Už Vilnių". Dabar jau galiu bent trumpai pranešti, kad šis veikalas daug žada musų neturtingai scenai Amerikoje.

Veikalas labai gražus, žavėjantis savo turiniu, butent: žodžiais skirtais kiekvienam vaidintojui, tuo labiau dainos ir muzika. Apsilankęs į vaidintojų praktiką gavau patirti, kad šis veikalas užvaduoja operetą, perdėm seka dainos — gražios serenados, arijos solistams ir chorui pritaikintos. Autorius, p. Jonas Steponaitis davė musų scenai ką tokio naujo, gi muziką šiam veikalui parašė kompozitorius p. J. Žilevičius, jis davė sielą šiam muzikališkui veikalui.

Nors laike repeticijos — praktikos nelengva spręsti veikalo gerasias puses ir artistų, solistų talentus, vienok aš išsinešiau malonų įspudį. Reikia pasakyti, kad VVS skyriaus programa Lietuvos nepriklausomybės dienos šventės paminėjimui padarys nepaprastą įspudį musų kolonijos publikai, gi scenos mėgėjams, muziką suprantatiems ir mėgstantiems melodramatišką vaidinimą, beabejonės bus geras surprizas matant šį veikalą: "Už Vilnių".

Lošėjai parinkti geriausi vietos lietuvių scenos mėgėjai. Kaip vaidintojai, taip solistai sužavėti savo rolėmis, rupestingai ruošiasi puikiai atsižymėti šiame veikale. Vadovaujamose rolėse vaidins šie asmenys: Dainiaus rolėj žymus solistas tenoras p. Viktoras Sintautas; Kankininko rolėj žymus scenos mėgėjas, dramatistas, p. J. Pagirskas; Amerikiečio lietuvio rolę vaidins p. Edvardas Rakauskas; Legionierių vado rolę vaidins senai jau musų scenoje užsitarnavęs populiariškumo, dramatistas, p. Edvardas Mančiunas; Pono rolę (lenkų bičiulio) vaidins žymus musų komikas, p. Mikas Kripas; Studento rolę vaidins p. Edvardas Kasmonaitis, taipgi daug žadantis musų scenoje; šaulių 1, 11 ir 111 rolėse vaidins Al. Barkauskas, V. Kripas ir Al. Vilimaitis, taipgi šv. Cecilijos choras veik kiekvienoje scenoje solistai ir duetistai užima svarbias roles šiame melodramatiškam veikale "Už Vilnių", įeina ir orchestro akompanimentas.

KĄ MANAI APIE VEIKALĄ

Po praktikos aš priėjęs prie p. V. Burdulio, vedėjo, paklausiau: Na, ką p. vedėji, ką manai, kokia Tamistos nuomonė apie šį melodramatišką veikalą? p. Burdulis pažiurėjo į mane rusčiu žvilgsniu ir tarė: Kodel klausi, ar nepatinka Tamistai?..

Priešingai — atsakiau aš — man patinka, bet žinai, kad aš ne esu muzikos dramos kritikas, todel paklausiau Tamistą, nes norių jusų nuomonę patirti. O, supratau dabar — sakė p. Burdulis šyspodamas — jus visi reporteriai vienodi, norite rašyti, bet nesistengiate dramą, muziką pažinti. Po šimts plynių, koki jus rašytojai jeigu negalite buti kritikai! — šuktelėjo jis į mane rusčiu balsu.

Nepiktauk p. vedėji — raminau aš jį — man veikalas padarė gerą įspudį, aš esu tikras, kad daugumui Hartfordo lietuvių patiks šis veikalas — pareiškiau aš. Na, kaslink rašymo, tai aš rašyslu taip kaip viską mačiau ir jaučiau, tegu mano raštu skaitytojai sprendžia ir kritikuoja, girią ar peikia. Bet man svarbu buvo žinoti Tamistos kaipo muziko ir vedėjo nuomonę, todel ir paklausiau.

DIREKTORIAUS NUOMONĖ

. Mano kolega,. p. V. Burdulis, kuomet jo muzikališkasis temparamentas sušvelnėjo,. tarė rimtai:. na, jeigu nori žinoti kokia mano nuomonė, tai pasakau, kad šis veikalas visiems patiks! Aš nebijau jokių kritikų, mano artistai taipgi nebijo, jie savo užduotis atliks kuo geriausiai. Šis veikalas gražus, ne tik žodžiai, dainos, bet ir muzika žavės visus, — aiškino jis. Gali buti užtikrintas, kad hartfordiečiai ir visi kiti lietuviai matę šį veikalą, išgirdę jo dainas ir muziką, ne tik ilgai ne užmirš, bet gal ne vienas ir sapnuos, sapne antru kartu šią puikią melodramą matys.

Gana, gana — sakiau aš — gal but perdėjai savo tokiu pareiškimu.

. Ką tu kalbi! — sušuko p. Burdulis, — palauk, pamatysi kaip puolika aplodismentais kaip graustiniu sutiks mus pamatę ir išgirdę mus vaidinant šį veikalą. Juk tokiu veikalu, kokiu yra "Už Vilnių", mes dar neturėjome Amerikoje. Šis veikalas ras pasisekimo visose lietuvių kolonijose! Šitaip p. Burdulis užbaigė savo kalbą.

Tikrai, nors aš bandžiau įtikinti p. Burdulį, kad jis perdėjo girdamas veikalą "Už Vilnių", bet galiu drąsiai pasakyti, kad šis veikalas puikus. Kas jį padaro taip gražų ir gerą įspudį darančiu ir žavėjančiu, tai gražios arijos, serenados, kurias atlieka solistai, duetistai ir kvartetai ir vietomis choristai palydi solistus, orchestras papildo balsus dainininkų ir tokiu budu susidaro be galo graži harmonija; gražios dainos, graži muzika eina perdėm vaidinimo laiku, gi kiekvieno lošėjo rolė turi dramatišką esenciją, taipgi, vietomis nemažai yra komedijos skonio šiame veikale. Žodžiu, veikalas visais atžvilgiais tobulas ir sudaro labai gerą įspudį. Kad Hartfordo ir apielinkės lietuviai gerėsis šiuo veikalu, apie tai aš nei kiek neabejoju, nes rinktini vaidintojai, solistai ir dainininkai dalyvauja šiame melodramatiškame veikalo vaidinime.

GARBĖ VVS SKYRIUI

Reikią pasakyti, kad vietos lietuvių VVS skyrius, kurį sudaro bendrai ne tik pavieniai vietos patriotingi lietuviai, bet 14-ką lietuvių draugijų ir Šv. Trejybės parapija; jau penktas metas kaip gyvuoja ir kas metą surengia gražias programas minint Lietuvos nepriklausomybės šventę, bet šį metą rengiama programa apkarunavos visus kitas buvusias gražias programas.

Programa prasidės su Orchestra sugrajinimu "overture", po to šv. Cecilijos parapijinis choras po vadovyste p. V. Burdulio sudainuos Lietuvos ir Amerikos himnus ir "Mes be Vilniaus nenurimsim!" Kompozicija A. Vanagaičio. Po to seks kalbos vietos lietuvių klebono kun. Jono Amboto, uolaus rėmėjo VVS skyriaus veiklos, p. V. M. Čekanausko, ilgametinio VVS skyriaus pirmininko ir lakuno A. Kielos, iš Brooklyno.

Veikalas "Už Vilnių" bus vaidinamas ant galo, kuris tęsis apie valandą laiko. Šitaip minės Lietuvos nepriklausomybės 18-tas sukaktuves vietos lietuviai. Garbė VVS skyriui priklauso už tokias jo pastangas ir turiningą programą tautos šventei atžymėti; garbė priklauso visiems vietos organizuotiems lietuviams ir jų parapijai už vieningą Vilnių Vaduoti Sąjungoje veikimą.

Aiškų, kad vietos VVS skyriaus narių ir draugijų sutartinas darbas toli siekia, daug reiškia. Anot klebono kun. J. Amboto pareiškimo pastaramė VVS skyriaus narių susirinkime, "Hartfordo VVS skyriaus veiklą žino visa Lietuva, kur tik man teko pasisukti Lietuvoje, aš visur girdėjau lietuvius palankiai kalbant apie musų VVS narių veiklą". Tokioje mažoje lietuvių kolonijoj buvo daug nudirbta Vilniečiško darbo, šis VVS skyrius stovi jei ne pirmoje, tai bent antroje vietoje visų kitų VVS skyrių Amerikoje. Tokius pareiškimus yra padarę ne vienas musų veikėjas, kad šis skyrius vienas iš pavyzdingiausių Amerikoje. Todel garbė visiems vietos lietuviams, garbė jų vadams.

"A. L." Reporteris

ŽODYNĖLIS

GREIČIAUSIA IŠMOKSI ANGLIŠKĄ KALBĄ

Turėdamas kišeninį žodynėlį, sutaisytą pagal geriausį kalbamokslinį budą be niekeno pagelbos išmoksi kalbėt, skaityt ir rašyt. **Kaina $1.00**

AMERIKOS LIETUVIS
14 Vernon Street
Worcester, Mass.

V. M. ČEKANAUSKAS

PO DVIDEŠIMT DVEJŲ METŲ

Kaip Vilnius Atrodo Nuo Gedeminkalnio Žiurint. Kaip Lenkai Drasko Gedeminkalnį, Musų Bočių Šventavietę

Gražus saulėtas buvo pirmadienio rytas. Skubinausi aš į Gedeminkalnį. Paėmęs foto aparatą leidausi linkui Mickevičiaus gatvės, neužilgio buvau St. George viešbučio restorane, lenkų valdomame. Sėdau prie stalelio, apysenis žmogus su ilgais usais atėjo man patarnauti, mano pusryčio užsakymą paimti, prabilo jis į mane lenkiškai, aš nudaviau, kad jo kalbos nesuprantu, tuomet jis kalbėjo vokiškai kiek išgalėdamas.

Prašau man duoti žemuogių ar konservuotų vaisių, porą virtų kevale kiaušinių, sviesto, kavos, bulkučių, etc. Senis paėmęs mano užsakymą neužilgio atnešė žemuoges ir man padavęs sako: Aš poną vakar vakare čionais mačiau su Dr. Alseika, pamaniau gal lietuvis esi.

Taip, aš esu lietuvis, — atsakiau jam. Kodel klausi? Kame dalykas — užklausiau aš jo nelabai švelniu tonu.

O, tai ponas iš nepriklausomos Lietuvos!... Kokia laimė turėti malonų svečią, — kalbėjo senis intuziastiškai.

Ne, aš esu iš Amerikos, Tamista; atvykau aplankyti savo tėvų kraštą, — pareiškiau aš, pats nusistebėjęs girdėdamas senį kalbant lietuvišku žargonu, tyrąja dzukiška tarme.

O, iš Amerikos, taip tolimo krašto! Aš maniau, kad ponas esi lietuvninkas, kuomet mačiau Tamistą su Dr. Alseiku vakar čionais. Aš maniau, kad ponas busi iš nepriklausomos Lietuvos, nes iš kitų kraštų mažai svečių Vilniuje buna — aiškino senelis nusiskusdamas Vilniaus izoliacija.

Kuomet jis atlikdavo prie kitų stalų savo pareigas, sugrįždavo pas mane ir klausinėjo manęs įvairių dalykų, ypač apie Amerikoje lietuvių gyvenimą, reiškė džiaugsmą sulaukęs savo tautiečio iš Amerikos į sostinę Vilnių.

—Na, kaip gyvenate, kaip patinka jums Lenkijos globa,—paklausiau aš, norėdamas patirti jo nuomonę.

—Et, ponuli vargstam mes,— sakė jis, — skurstame belaukdami atmainų, bet nežinom kada su'auksim ko gero.

—Kokių atmainų jus laukiate? Ar laikų pagerėjimo?...

—Taip, mes laukiam atmainų, — jis apsidairė — laukiam dzienos, kurioje ateis Lietuvos vaiskas mus išvaduot, — tarė jis pusbalsiai.

—Turbut tos dienos nesulauksite, Tamista — pastebėjau aš jam, tėmijau jo reakciją į mano pareiškimą.

—O mes dar vis cikimes, kad ateis ta dziena, — kalbėjo jis dzukiška tarme. Kartais aš vos tik išsi'aikiau nuo juoko klausydamas jo lietuviško žargono, dzukiškos kalbos. Greta to, aš nesigilinau ir neklausinėjau jo daug, nes nežinojau ar jis ištikimas lietuvis. ar gal lenkams tarnaujantis, nes tokių yra pavergtoj Lietuvos da'y, jie susitikę lietuvį iš užsienio ar nepriklausomos Lietuvos, nuduoda patrijotais, bet yra išgamos, lenkams už pinigus parsidavę. Tatai aš kalbėjau su šiuom seniu atsargiai.

—Gal kada nors susitaikys lenkai su lietuviais, gal lenkai susipras, — sakiau aš, — o jei gražins Vilnių Lietuvai, tai šis miestas tuomet nebus toks purvinas ir suvargęs kaip dabar, tuomet jo gyventojai sulauks geresnių laikų.

—Taigi ponuli, butų gerai, kad dzievulis duotų, susitaikytų lenkai su lietuviais, — sakė senis, atsiduso jis, — ilgai, amžinai taip nebus, mes čia nevargsim, kada nors lietuviai ateis pas mus.

—Aš abejoju kiba jei koks sukrėtimas įvyktų, gal tuomet lietuviai išdrįstų atsiimti savo sostinę, — pastebėjau aš.

—A, ponas, abejoji—tarė senis. — Mes neabejojam, lenkai patys kalba, kad amžinai Vilnių išlaikyti negalės. Užbaigiau pusryčius, daviau seniui zlotą tipso ir išėjau. Taip kiekvieną rytą jis manęs laukė ir man patarnavo, mudu pasikalbėdavom apie Lietuvą ir Lenkiją.

Bočių Dvasios Pagautas, Lipau į Gedeminkalnį

Pusiau dešimtos valandos ryte pasiekiau Gedeminkalnio vartus, radau ten budėjį sėdinčią lenkę, įžangos bilietus pardavinėjančią ir lenką šaulį, dežuruojantį. Nusipirkau bilietą ir ėjau į piliakalnį taku. Manau sau: eisiu tiesiai į Gedeminkalnį, nesuksiu taku aplinkui piliakalnį, aš norėjau studijuotį piliakalnio struktura. Šį bei tą jame pamatyti. Pradėjau lipti iš pietryčių pusės, bet ligi pasiekiau piliakalnio viršune, aš atsiduriau šiaurinėj piliakalnio daly. Tiesiai į Gedeminkalnį lipti negalėjau, nes perdaug status, medžiais ir žolėmis kaip nendrėmis apaugęs, daug griuvėsių, užvirtusių tunelių ir urvų. kas pastojo man kelią tiesiai lipti į Gedeminkalnio viršunę.

Belipdamas pailsau, sušilau, kelėtą kartų suklupau ir gal bučiau nusiritęs kaip kamuolis, jeigu ne medeliai ir didelės žolės, kurios sulaikė mane. Mano galva pradėjo kvaisti, širdis smarkiai plakė, užsidegė mano lietuviškas kraujas! Aš pasijutau nepaprastame sąjausme. Kažin kas tai butų, — galvojau aš, — nejaugi mano prabočių dvasia mane pagavo?... Nejaugi prabočiai užsirustino ant manęs už tyrinėjimą jų piliakalnio ir mindžiojimą tos lietuvių šventavietės ... Lai jie pyksta, — pamaniau sau, — ir vėl lipau visomis keturiomis, norėdamas kuogreičiau pasiekti Gedeminkalnio viršunę.

Žingeidus Gedeminkalnis. Aš bandžiau studijuoti jo struktūrą, norėjau apskaičiuoti kiek tenai šimtų ar tukstančių lietuvių dirbo piliakalnį statydami, kiek laiko galėjo užimti supilti tą milžiną Gedeminkalnį? Apžiurėjau užvirtusius tunelius, urvus, kuriais musų bočiai vaikščiojo ir raiti ant arklių tais tuneliais lakstė pilį nuo priešų begindami. O kiek laimės butų jei galėčiau rasti neužvirtusį tunelį, toli po Gedeminkalniu lyščiau pažiurėti. Bet dėja, tie tuneliai užvirtę, medžiais ir žolėmis apaugę.

Ir vėl lipau aukštyn. Dabar mačiau Gedemino pilies griuvėsius, piliakalnio viršune. Vargais negalais pasiekiau viršunę ir su nosine nubraukęs nuo kaktos ir veido prakaitą, stovėjau piliakalnio majestotiškoje viršunėje tyrų malonų orą traukdamas į savo plaučius. Aš mačiau labai gražų vaizdą: žemai išsišakojusį Vilniaus miestą, per šiaurinę jo dalį Viliją besivingiuojančią, gražias apielinkes, panoramiškus krantus ir kalnus, gražias žalias girias Vilnių gaubiančias ir Vileiką prie Gedeminkalnio tekančią, įeinančią į Vilijos upę. Žavėjo mane tas vaizdas.

Gedeminkalnis Priminė Eifelio Bokštą Paryžiuje

Palyginus Gedeminkalnio piliakalnio aukštumą su Eifelio bokštu Paryžiaus mieste esamu, tai butų tik nykštukas. Gedeminkalnis turi apie šimtą metrų aukščio, gi Eifelio bokštas turi 300 metrų aukščio. Aš budamas Eifelio bokšto viršunėje mačiau neapsakomai gražų vaizdą, iš bokšto visą Paryžiaus miestą. visus gražius sodus, besivingiuojančią Seino upę, gražius ant jos artistiškus tiltus; Paryžius turi apie 90 kilometrų pločio, tas didmiestis, tai ne musų Vilnius, giedrios dienos metu iš Eifelio bokšto galima matyti kelėtą dešimtų kilometrų toluma. Paryžiaus vaizdas iš Eifelio bokšto tai neapsakomai gražus.

Bet dabar aš stovėdams Gedeminkalny žiurėjau į Vilnių apie 30 kartų mažesnį už Paryžių, mačiau gražų vaizdą. Manau sau: jei musų Vilnius butų pasipuošęs Paryžiaus rubais, gražios statybos namais, jei jis turėtų tokius gražius bulvarus kaip Paryžius tokius didelius gražius sodus marmurinius artistiškus paminklus, jei per Viliją butų nutiesti toki gražųs artistiški tiltai kaip per Paryžiaus miestą besivingiuojančią Seino upę, tai Vilnius šimtą kartų butų gražesnis už Paryžių, nes jis stovi gražiame sleny, iš visų pusių siaubia, apsupa Vilnių gražųs panoramiški kalnai.

Tikrai, Lietuvos sostinė Vilnius stovi nepaprastai gražioje vietoje gamtos atžvilgiu, bet jis neturi moderniškų gražių rubų, senas ir suvargęs, purvinas; jo gatvės siaurios ir nesistematingai išvestos, senoviškos mados, tačiaus gamtiška jo apielinkių grožybė, Vilniaus miesto slenio ir apielinkių peizaža nepalyginamai gražesnė už Paryžiaus, Berlyno, Varšuvos ir Rygos. Panaujinus Vilniaus miestą, nors tiek jį aptaisius kaip yra aptaisyta, panaujinta laikina lietuvių sostinė Kaunas, tuomet Vilnius butų kur kas gražesnis už francuzų sostinę Paryžių, už lenkų sostine Varšuva, gražesnis butų už Berlyną ir kitus Europos didmiesčius.

Lietuvos jaunųjų ukininkų rateliai, surinkę savo tarpe aukų, nupirko du sunkiuosius kulkosvaidžius ir juos padovanojo Lietuvos kariuomenei (įteikė Karo Mokyklai). Šiame paveiksle matome padovanotus kulkosvaidžius, jaunųjų ukininkaičių atstovus, kurie įteikė kulkosvaidžius, ir Karo Mokyklos karininkus.

Atsisėdau ant suolelio ir besigerėdamas gražiais vaizdais, aš savo mintyse gyvenau su prabočiais. Prisiminė man Lietuvos senovė, legenda apie Gedeminkalny vilko staugimo Gedemino sapną. Manau sau, tas senelis Vaidyla buvo gudrus žmogus, mokėjo gudriai išaiškinti savo didžiam kunigaikščiui Gedeminui jo sapną apie vilko staugimą. Jis jam sakė: "Didysai Kunigaikšti, tavo sapnas reiškia štai ką: tu tame kalne pastatysi didelę pilį, palei greta pilies išaugs didelis gražus miestas, kuris taps Lietuvos sostinė". Taip ir buvo, Gedeminas pastatė tam kalne pilį ir tenai išaugo Vilniaus miestas, turintis giminga vilko vardą. O žemiau piliakalnio, kur dabar stovi Vilniaus Katedra, tenai buvo amžinoji šventa ugnelė, lietuvių pagonių šventykla su aukuru. Taip, tas senovės lietuvių dvasininkas Vaidyla žiliagalvis parinko Lietuvos sostinei gražiausią vietą. Tas Gedemino sapnas apie Vilko staugimą, buvo labai reikšmingas.

Mačiau aš ten kelėtą žmonių, — lenkų turistų, studentų, mokslininkų ir šiaip jau žiurovų, atėjusių pasižiurėti Gedeminkalnio. Gedeminkalnį aplanko kiekvienas iš kito krašto į Vilnių atvykęs žmogus. Aš apžiurėjau Gedeminkalnio viršunę ir griuvėsius milžinų rumų senovės lietuvių valdovų, nufotografavęs vaizdus leidausi žemyn taku.

Lenkai Drasko, Knisa Musų Gedeminkalnį

Mačiau lenkus su lopetomis, pikėmis bedraskančius musų bočių piliakalny griuvėsius. Verčia drasko jie lietuvišką piliakalnį, neva remonto darbus dirba, bet jie tenai kasinėja, ieško lietuviškų senienų ir ką tik suradę, krauja į dėžes, veža į Lenkiją, krauja į lenkiškus muziejus. Piktinausi tokiais lenkų darbais, nufotografavau aš lenkus, draskančius Gedeminkalnio viršunę, maniau sau. fotografija bus geriausias liudininkas lenkų grobuoniškų darbų.

Tenai turėjo Lietuvos geologai ir archealogijos žinovai, profesoriai tyrinėjimus ir kasinėjimus daryti ir surinktas lietuvių senienas sudėti į lietuviškus muziejus, o dabar lenkai tenai viską ima, vagia ir veža į Lenkiją. O jųs nevidonai, grobikai lenkai!.. Rugojau aš savo krutinėje paslėptais žodžiais. Begėdžiai, grobikai, riausiate musų piliakalnį kaip kiaulės gėdos nepažindami, vagiate šimtmetines senienas musų bočių paliktas mums, šių laikų lietuviams!

Negalėjau ilgai žiurėti į lenkus besiknisančius, nenorėjau klausyti jų lopetų ir pikių skambėjimo atsidaužus į lietuviško granito akmenis, leidausi taku žemyn, girdėjau aš šimtmetinius medžius aplinkui piliakalnį stovinčius ir liudnai šlamėjančius, man atrodė, kad jie savo liudnu šlamėjimu, savotiška kalba skundėsi man iš Amerikos atvykusiam lietuviui. O kiek daug jie pasakyti galėtų, jeigu į mane prakalbėtų bočių lietuviška kalba! Jie tenai daug visko matė, daug visko pergyveno piliakalnį saugodami.

Ir kas gi kaltas už Vilniaus tokį tragingą likimą? Ieškojau aš kaltininkų, bandžiau išaiškinti sau Vilniaus likimo klausimą. Kaltinau musų prabočius didikus, pasidavusius lenkų įtakon, kaltinau kitus lenkus, kurie per bažnyčią ir tikybą dėjo pastangas nutautinti lietuvius katalikus, kurie sutraukė į Vilnių lenkus kolonistus. Kaltinau aš vėlesniųjų laikų lietuvius lenkams pasidavusius, kaltinau lietuviškas išgamas: Pilsudskį, Želigovskį ir kitus, kurie pagrobė musų Vilnių ir Gedeminkalnį, kurį jie dabar išnaudoja, ima įžangą už parodymą Gedeminkalnio, vagia iš Gedeminkalnio lietuviškas senienas.

Taip begalvodamas ir rugodamas atėjau prie Gedeminkalnio vartų, pažvelgiau į lenkų Šaulį (strzelca) ir pamaniau sau: neilgai tu "prošepane" čia dežuruosi!... Kaip susipras lietuviai, kaip išvystis tautinę vienybę, tuomet jie vėl galingi bus ir jus, "prošepanus" iš savo sostinės Vilniaus ir Gedeminkalnio išvys!.. Lenkas nežinojo, kad aš esu lietuvis, nežinojo mano minčių, jis man praeinančiam garbę saliutavimo atidavė, bet aš neGaley 5. Po dvidešimt dvejų kreipiau į tai domės, nuėjau linkui Mickevičiaus gatvės ir neužilgio atsiduriau lietuvių Klinikoje, — Ligoninėje, kur manęs laukė malonus Vilnietis, Dr. Danielius Alseika.

Lietuvių Klinika Puiki, Moderniška

Sveikas, sveikas p. Čekanauskas, prašau čia, į mano kabinetą, — kalbėjo Dr. Alseika, vesdamas mane į savo kabinėtą. Čia aš jaučiausi pilnai lietuviškai, viskas čia man atrodė lietuviška, visi tarnai ir tarnaitės, s'augės ir vedėjai kalba lietuviškai. Tik į lietuvišką įstaigą žmogus patekęs Vilniuje jautiesi, kad esi savame krašte, savoje sostinėje, bet į gatvę išėjęs, girdi visokias kalbas, daugiausia lenkiškai ka'bančius žmones, pradedi abejoti, nesijausti, kad esi Lietuvos sostinėje Vilniui.

Pasikalbėjome trumpai, Dr. Alseika parodė man šią lietuvių įstaigą, su pasigerėjimu aš džiaugiausi jos moderniškumu, švarumu ir praktišku rėdu. Ši įstaiga tai vienintėlė, bene geriausia moderniška klinika Vilniuje. Dr. Alseikai priklauso didelė garbė, nes jis daug pasidarbavo jos steigime, daug savo turto į ją sudėjo, daug čia ir Amerikos lietuvių aukų sudėta. Gerėjausi ir džiaugiausi Vilniaus lietuvių inteligentų, kad jie savomis pastangomis gali išlaikyti šią svarbią įstaigą Vilniuje.

Mudu su Daktaru Alseika išėjom pietų valgyti; laike pietų kalbėjomės apie pavergtų lietuvių bėdas, Vilniaus likimo padėtį, etc. Su Dr. Alseika susipažinau kitados Amerikoje jam besilankant, malonus rimtas žmogus, lietuviškai nusiteikęs, visiems vilniečiams gerai pažįstamas ir visų mylimas. kitados buvo jis Vilniaus Laikinuoju Lietuvių Komiteto Pirmininku, taip man pasakojo kiti Vilniaus lietuviai ir jis pats šiek tiek pasisakė. Dr. Alseiką pažįsta ne tik vilniečiai, bet ir visam Vilniaus kraštui jis yra žinomas; švenčioniečiai man daug papasakojo apie Dr. Alseikos rimtus lietuviškus darbus del labo lietuvių tautos ir Lietuvos; visi jį myli ir gerbia, bet yra ir tokiu, kurie jo nekenčia, nes jis nemielaširdingai juos kritikuoja už jų blogus, lietuviams ir Lietuvai žalingus darbus.

Taip, mirus Dr. Jonui Basanavičiui, jo vietą buvo užėmęs Dr. Danielius Alseika, puikiai ir pasekmingai jis vadovavo pavergtiems Vilniaus miesto ir krašto lietuviams ligi 1926 metų; bet dėja vėliau nepakęsdamas tulų veikėjų sąlygų ir tulų siaurai protaujančių kunigų, todel jis ir pasitraukė. Tik vienas kitas Vilniaus lietuvis kunigas su Dr. Alseika sutikdavo, a. a. kun. Kraujalis labai gerai su Dr. Alseika sugyveno ir bendradarbiavo, bet kiti kunigai sutiko geriau su lenkais broliautis negu su šiuom lietuvių noširdžium vadu. Taipgi nesutikimai įvyko ir del nuomonių skirtumų, del pasauliažiuros skirtumų. Dr. Alseika pasitraukė iš VLLK centro, užleido "veikėjams"—pataikaujančiui p. Stašiui, pavedė jam vadovybę; dėja, šiandien Vilniečiai skundžiasi ir net rugoja, kaltina p. Stašį nekompetentiškume, nerimtume ir kitais atžvilgiais, bet tuliems "veikėjams" p. Stašys patinka, todel jis ir vadovauja, baigia nubankrutinti lietuvių visuomeniską gyvenimą ir jų atsparumą prieš lenkus. Bet Dr. Alseika dirba rimtą darbą, buvo ne tik steigėjas lietuvių klinikos, bet ir jos vedėjas per kelėtą metų. Dr. Danielius Alseika nenuleidžia savo rankų, o dirba lietuvišką darbą Lietuvos sostinėje Vilniuje.

Bus daugiau

Parinktini Veikalai Lietuviškam Teatrui

1)—ATGAILA—
Trijų aktų tragedija. Parašė Jonas Steponaitis. Lošime dalyvauja 6 vyrai ir 3 moterys. Pusl 36. Kaina 25c.

2)—Atsiliepė Širdelė—
Vieno veiksmo dramatiškas vaizdelis. Lošia 4 vyrai ir 2 moterys, ir

Grybų Mišinys—
Vaikų teatrui. Lošia mažį berniukai ir mergaitės. Abu veikalukai vienoj knygelėj. Pusl. 32 Kaina 25c.

3)—Bijunėlis—Komedija—
ir drama 4-se veiksmuose 6-se atidengimuose su dainomis. Parašė žymus dramaturgas V. Nagurnoskis. Lošime dalyvauja 15 ypatų. Kaina 50 centų.

4)—DĖDĖ APSIRIKO—
Vieno veiksmo komedija. Parašė Juozas Naruševičius. Lošime dalyvauja 4 vyrai ir 3 moterys. Pusl. 27. Kaina 20c.

5)—DOROS SARGAS—
3-jų aktų drama, veikalas iš baudžiavos laikų. Lošime dalyvauja 6 vyrai ir 4 moterys. Pusl. 90. Kaina 50c.

6)—Jonas Burbulas—
Vieno veiksmo komedija. Lošime dalyvauja 3 moterys ir vyras. Pusl. 31. Kaina 25c.

7)—Pirmą ir Paskutinį Kartą—
Vieno veiksmo komedija. Lošime dalyvauja 2 vyrai ir viena moteris. Pusl. 26. Kaina 20c.

8)—Po Apgarsinimui—
Vieno veiksmo komedija. Lošime dalyvauja 4 vyrai ir 3 moterys. Pusl. 28. Kaina 30c.

9)—Sušaldyta Dėdienė—
Vieno akto farsas — komedija. Ši komedija pilna juokų ir gyvumo. Lošime dalyvauja 6 ypatos. Kaina 30c.

10)—VAIKU TEATRUI—
Keturios Metų Dalys, Raudona Kepuraitė ir Pasakų Karalaitė. Abu veikalukai vienoj knygelėj. 15 pusl. Kaina 15c.

11)—Kalėdų Eglaitė—
Fantastinis vieno veiksmo vaizdelis. Lošime dalyvauja 6 ypatos—berniukai ir mergaitės. 19 pusl. Kaina 10c.

12)—Vaikai ir Burtininkė—
Dviejų veiksmo komedeja. Lošime dalyvauja 8 ypatos—vaikai ir mergaitės. 18 pusl. Kaina 10c.

13)—Kalėdų Išvakarėse—
Vieno veiksmo scenos vaizdelis. Lošime dalyvalja 6 ypatos—2 vyrai ir 4 moterys. Pusl. 22 Kaina 10c.

14)—Iš Didelio Rašto Išėjo iš Krašto—
Vieno veiksmo vodevilius. Lošime dalyvauja 5 ypatos—3 vyrai ir 2 moterys. Pusl. 16. Kaina 15c.
dvi moterys. 22 pusl. Kaina 10c.

Iš čia sužymėtų veikalų-veikalukų, yra jie visi parinktinai pritaikyti Lietuviško teatro scenai. Jų pažymėtos Kainos sudaro $3.65, bet imant visus ant sykio, pasiųsim už $2. Adresuokite šitaip:

Amerikos Lietuvis
14 Vernon St. Worcester, Mass.

NAUJOS ATVIRUTĖS IŠ LIETUVOS PARSIDUODA PO 10 CENTU

I

Lietuvos Liglaikinė Sostinė — Vaizdas iš Aleksoto [Kaunas
Vaizdas iš Finansų Ministerijos
Nemunas Prie Tunelio
Prezidento Rumai
Lietuvos Banko Vidus
Devintinių Procesija
Bazilikos Bažnyčios Vidus
Karo Muzėjus Išlauko
Panemunių Miškas
Į Žaliąjį Kalną
Gelžkelio Stotis
Vytauto Didžiojo Bažnyčios Al-Karmelitų Bažnyčia [torius
Mickevičiaus Namukas
Karo Muziejaus Vidus
Iš Orlaivio
Bendras Vaizdas
Vytauto Tiltas
Karo Muzėjus
Kavalerijos Paradas

II

ĮVAIRŲS VAIZDAI

Lietuvos Aeroplanai
Skalbėjos
Salantai
Pirmoji Vaga
Vytauto Prisiega
Palanga — Upė Ronža
Ukio Darbai
Avių Ganykla
Rugiapiutės Baigtuvės
Palanga Iš Juros
Žaslės Į Lauką
Kulimas Javų Aukštaičiuose
Lietuvio Ukininkų Tipas
Ir Mes Rugius Kertam
Vežimas Važiuoja
Klaipėda
Krauna Šieną Į Vežimą
Rugiapiutės Baigtuvės

Taipgi Pasveikinimai Varduvių Dienoje; linkėjimai Gimimo Dienoje; pasveikinimai Velykoms ir Kalėdoms; mažesnės įvarios atvirutės po 5 centus.

AMERIKOS LIETUVIS
14 VERNON STREET — WORCESTER, MASS.

AMERIKOS LIETUVIS

The American Lithuanian Weekly published every Saturday by Gabriel A. Kyba, 14 Vernon St., Worcester, Mass.

Yearly subscription: in U. S. $1.50 | In Foreign Countries 2.00
One half year ..... 1.00 | Single Copies ..... 5 cents

Advertising rates on application

Amerikos Lietuvis savaitinis laikraštis, išeina šeštadieniais, leidžiamas G. A. Kybos, 14 Vernon St., Worcester, Mass.

Metinė prenumerata: S. V. $1.50 | Užsieniuose—Lietuvoj 2.00
Pusei metų ..... 1.00 | Atskiras numeris ..... 5 centai

Prenumeratos pradžia skaitosi nuo užsirašymo dienos. Prenumerata turi but apmokėta iš anksto.

Entered as Second Class Matter September 29, 1914, at the Post Office at Worcester, Mass., under the Act of March 3, 1879.

V. M. Klausutis

KRIMINALIZMAS AMERIKOJE

Banditų, Sukčių, Žmogžudžių ir Vagių Karalystė Demokratiškoje Amerikoje

Musų krašte banditizmas, visokios rušies vagystės ir žmogžudystės, korupcija ir kitoki kriminališki nusikaltimai tai kasdieniniai įvykiai. Visus kriminalizmo aktus apkarunavo jau pastarųjų laikų žmogvagiai. Amerikos žmonės ligi šiol galėjo girtis savo aukšta kultura ir progresu, bet dabar, anot p. Bernard McFaden, kuris savo editoriale tilpusiam žurnale "Liberty" sausio 25 d., 1936 m. laidoje, pareiškia: "Mes, amerikonai, privalom lenkti savo galvas iš gėdos, nes musų krašto piliečiai kriminalistų verčiami turi apleisti savo šalį ir keliauti į užsienį saugumo ieškoti".

Macfadden kalba apie Hauptmanno tardymą ir nuteisimą už Pulk. Lindbergho sunaus pavogimą ir nužudymą. Jis savo editoriale nurodinėja, kad kriminalizmas plėtojasi musų krašte dėl to, kad korupcija, graftas kyšių (ėmimas) praktikuojamas musų krašte valdininkų rateliuose, kad politikieriai ir policija paskendusi korupcijoj ir, kad teismai įvelti į korupciją ir politikierių įtakos paveikiami. Toliaus jis nurodinėja, kad gaudymas kriminalistų ir nuteisimas negalimas, nes organizuoti kriminalistai turi protekciją valdiškuose sluoksniuose.

Šitie p. Macfadden pareiškimai ir užmetimai neginčinami. Kriminalizmas eina plačiu mastu visame krašte, suktybės, vagystės, korupcija matoma nebetik valdžios įstaigose, valdininkų sluoksniuose, bet ir stambiose korporacijose, kiekvienam didesniam bizny; korupcija ir graftas siekia toli, kartais net teismus ir teisėjus. Šie faktai neginčinami. Paseka tokios padėties labai skandalinga ir žalinga.

Kame Priežastys?

Tenka mums susidomėti kame yra priežastys kriminalizmo Amerikoje? Tankiai buvo musų krašto spaudoje kaltė verčiama ateiviams. Ateiviai įtariami kaipo banditai, žmogžudžiai, raketieriai, kidnaperiai, sukčiai. Bet pastaruoju laiku federalės valdžios agentai betyrinėdami kriminalizmą Amerikoje, surado, kad ne ateiviai kriminalizmo promoteriai, bet tikrieji amerikonai.

Nesenai p. Hoover vyriausias federalės slaptos policijos šefas savo oficiališkame dokumente, išleistame visuomenės žiniai, nurodo, kad banditai, aršiausi kriminalistai, kidnaperiai yra tyrieji amerikonai. Kitas federalės valdžios slaptos policijos žymus valdininkas, p. Melvin Purvis, rašo "Redbook" žurnale, kur jis pareiškia, kad ligi šiol musų krašte buvo kaltinami pietinės Europos emigrantai atvykę Amerikon, banditizmo ir abelnai kriminalizmo vadai, tačiaus yra priešingai — sako jis savo rašte. Aršiausiais kriminalistais ir kriminalistų vadas yra tyrieji šimto nuošimčių amerikonai.

Pagal p. Melvin Purvio pareiškimą, garsusis Dillinger, Baker-Karpis, George Zeigler ir kiti yra Amerikos žemelės sėklos sunys. Šį liudną faktą, vertina federalės valdžios agentai paseku amerikonų tradicinio godumo (greediness), tuli sako, kad bloga socialinė ir ekonominė padėtis musų krašte gimdo ir auklėja kriminalizmą. Greta to, godus stambaus biznio "kapitonai", kurių biznio vedime moralybė labai žema, graftas ir korupcija yra paseka pačių valdininkų, kurie bekyšininkaudami prie gero neveda; šie faktoriai paakstino jaunus amerikonus prie raketizmo, banditizmo ir abelnai kriminalizmo. Kadangi policija ir politikieriai įvelti į graftą ir korupciją, tatai doleris lošia svarbią rolę kriminalistų protektavimui, neretai suimti ir nuteisti kriminalistai, buna paleisti, arba teismas juos išteisina nepaisant to, kad įrodymai nusikaltimo buna rimti.

Neužtenka Kalėjimų

Direktorius federališkų kalėjimų biuro, p. Sanford Bates sako: "Musų krašte jau neužtenka kalėjimuose vietų del kriminalistų. Pereitą birželio mėn. tiktai rytinėse valstijose kalėjimuose buvo 15,417 kriminališkų kalinių; Lexington, Ky., narkotikų ukyje ir kituose kalėjimuose bei ligoninėse buvo 21,444; Leavenworth kalėjime 42,006". O kiek kituose kalėjimuose visoj šaly, kiek valstijų ir apskričių kalėjimuose randasi kalinių, jeigu visus suskaitysime, tai bendras skaičius sieks ne dešimts, bet šimtus tukstančių Amerikos kalinių.

Edgar Hoover, federalės valdžios kriminališkojo biuro direktorius ir vyriausias slaptosios policijos šefas sako: yra federaliuose kalėjimuose tiktai gengsterių, raketierių ir kidnaperių klasos 11,424 kriminalistų, kitų rušių kriminalistai neįskaitomi. Statistinės žinios rodo, kad Anglijoj laike ekonominio krizio vagysčių buvo 3,100 iš priežasties stokos maisto ir drabužių, etc. Amerikoje tuom laiku vagysčių buvo 130,000.

Besiplėtojant kriminalizmui Amerikoje, susirupinta kalėjimų statyba, nes stinga patalpų kaliniams. Ne tik federalės valdžios kalėjimai pilni kalinių, bet valstijų, apskričių ir miestų kalėjimai kupini kaliniais. Šiandiena kiekvienas rimtas amerikonas susirupinęs kriminalizmo problema. Žymųs juristai sako, kad jei musų krašto teismuose butų teisėtumas ir tinkamas baudimas, kriminalizmas sumažėtų.

Nepaslaptis, kad musų krašte kriminalizmas plėtojasi del blogų ekonominių ir socialinių sąlygų, bet šios sąlygos tai nevienintėlė priežastis. Daug kriminališkų nusikaltimų įvyksta del to, kad kaip valdžios sluoksniuose, teismuose, taip policijoj, yra aiškus moralinis bankrutas, graftas ir korupcija ant ko remiasi kriminalistai, kame jie randa protekciją besidalindami savo lobiu. Reikia pasakyti, kad Amerikoje teismai neveikia taip kaip kituose kulturinguose krašt-

SPARNUOTI LIETUVIAI

DARIUS IR GIRĖNAS

Parašė P. JURGĖLA

TURINYS: Dariaus ir Girėno gyvenimo ir veikimo apžvalga. Skridimas per Atlantą. Soldino miško paslaptis. Žygio atgarsiai pasauly. Dariaus ir Girėno nuopelnai aviacijai ir musų tautai. Poezija apie LITUANIKĄ. Skridimo rėmėjai ir rėm. komitetai.

384 pusl. su 86 paveikslais; tvirti viršeliai. KAINA $1.50, siunčiant paštu 1.65.

Reikalaukite:

Amerikos Lietuvis

14 VERNON STREET
Worcester, Mass.

tuose. Todel korupcijai, graftui ir kriminalizmui nesimato galo.

Demokratijai Pavojus

Šiandien aiškiai permatome, kad Amerikos demokratai santvarkai gręsia rimtas pavojus. Juk ne paslaptis, kad dabartinė klasų kova už socialines ir ekonomines lengvatas ir teises, kad šitoje kovoje gudi Amerikos eksplotatorių godumo interesai, žymųs Amerikos finansieriai, bankieriai ir pramonės "kapitonai" moka apmti įstatymus, su valdomais jų bilijonais dolerių, jie tapo galiunai, su jais skaitosi teisėjai, valdininkai, kurie tarnauja jiems už duonos kąsnį. Kuomet tie musų didikai susiduria su įstatymais, tai jų doleriai lošia svarbią rolę, jie turi juristų — advokatų sindikatus, kurie gina aukštų sluoksnių finansierius ir retas kuris iš tų didžturčių raketierių buna nuteistas.

Amerikoje aukštų finansų sluoksnių "raketieriai" susuko ne milijonus, bet šimtus milijonų dolerių visuomenės turto, tačiau nei vienas iš jų neatsidurė kriminališkame kalėjime, kiekvienas tokių kriminalistų buvo išteisinti. Anglijoje teismai kitaip veikia, tenai įstatymą paneigęs žmogus ,nepaisant to kas jis tokis, turtingas ar biednas, lygiai baudžiamas; Amerikoje turčius, politikoje žymus žmogus visuomet išteisinamas nepaisant to, kad jo nusikaltimo įrodymas nenuneigiamas. Šie liudni faktai buna pavyzdžiui daugeliui amerikonų nepaisant įstatymų. Greta to, moralinis amerikonų nusiteikimas labai žemo laipsnio. Godumas, gaudymas dolerių, veda visus prie grafto, korupcijos, suktybių ir vagysčių.

Biednuomenės elemente besiplėtojanti nusikaltimai ir kriminalizmas daugiausiai paeina nuo blogų ekonominių ir socialinių sąlygų. Tokia padėtis ruošia rimta pavojų musų krašto demokratiškui režimui — santvarkai. Besiplėtojantis kriminalizmas, verčia iš pamatų dabartinę demokratišką santvarką. Turčių luomas gindamas savo interesus verčia bėdą ant demokratiškos santvarkos ir siekia diktaturos, gi prie diktaturos jiems butų lengviau paslėpti savo "griekus," nes didžturčiai tikisi savo rankose išlaikyti diktaturą.

BIMBISTŲ ORGANAS "LAISVĖ" MELUOJA

28-tą dieną sausio bimbistų organe "Laisvėje" tilpo neva atsakymas į Alphos raštą, kuris buvo atspausdintas 4-me "Amerikos Lietuvio" n-y po antgalviu "Nepasidalina kaulu". Tame Alphos rašte buvo pasakyta, kad Stilsono šnipijados reikia ieškoti pačių bolševikų liogeriuose. Antra, kad bolševikų surinkti virš 4,000 dolerių del nukentėjusios Šiaurės Lietuvos nuo sausros nenuėjo ten kur buvo skirti, ir kad jeigu visuomenė neapsižiurės, tai ir del Stilsono "išliuosavimo" surinktos iš lietuvių visuomenės aukos galės pasilikti bolševikų kišeniuose, ir taip toliau.

Bimbistų organas "Laisvė" kaip visuomet taip ir dabar nesiskaito su faktais, o tiktai bando savo provokacijos darbus paslėpt po priedanga fašizmo. Bimbistai, vietoje, kad rimtais argumentais atremt į jiems taikomus Amerikos Lietuvy tilpusius užmetimus, drebia purvais, išvadina Amerikos Lietuvį fašistiniu laikraščiu, ir dar ko gera, kad tas laikraštis esąs Smetonos valdžios finansuojamas?!

Prie tokių bolševikų melagingų išvadų, geriausiai tiks tas burliokiškas priežodis: "Vagie, kepurė dega!" Juk visi žino, kurie tik Amerikos Lietuvį skaito, kad jis jokios fašistinės — Mussolinio, Hitlerio arba ir Stalino diktaturos negarbina ir neremia. O kaslink jo finansavimo per Smetonos valdžią, tai tikrai mums naujiena. Ir jeigu bimbistų organas "Laisvė" galėtų tai įrodyti, kad Amerikos Lietuvis yra finansuojamas Smetonos valdžios, tai mes už tą įrodymą iš savo kišenio skiriame $100. atlyginimo. Bet jei to negalės įrodyt bėgy vieno mėnesio, tai bimbistų organas "Laisvė" pasiliks melage kaip ir visuomet. Laukiame faktų ir ne už dyką, bet už 100 dolerių.

Juk primest, kad "Amerikos Lietuvis" yra finansuojamas Smetonos valdžios, o neturėt tam įrodymų, yra nepadori veidmainystė ir dargi komunistams nepritinkanti. Juk patys komunizmo principai yra paremti ant brolybės ir lygybės dėsnių, tai kaip gi gali save vadyti komunistais tie asmenys, kurie tų dėsnių nesilaiko? Be abejo, kad jie nėra komunistais, o tik komunizmo skraiste prisidengę. Mat, mes kai kada tuos vadinamus bimbistus iš "Laisvės" ir "Vilnies" abazų pavadinam jiems pritaikintu adresu — sakome, kad jie yra Maskvos agentai. Suprantama — kad jiems tas pavadinimas nelabai patinka. Bet ką darysi, jei lietuviški dienraščiai, o Maskvai tarnauja ir iš tos valstybės už savo tarnystę pinigus gauna. O jei jau svetimai valstybei tarnauji ir iš ten pinigus gauni, tai ištikrųjų ir esi ne kas kitas kaip tik tos valstybės agentas.

Štai kur faktai: žiurėk Amerikos Lietuvio 12-me n-y ant 8-to puslapio "Sklokininkų su bimbiniais debatai", tai buvo kovo 24-tą dieną, 1935 metais (L. U. Kliubo salėje, 12 Vernon g-vės, Worcester, Mass.). Tuose debatuose dalyvavo iš sklokininkų pusės "Naujosios Gadynės" redaktorius E. Butkus (Stilsonas), o iš bimbistų pusės buvo kviestas "Laisvės" redaktorius Antanas Bimba. E. Butkus įrodė kaip Maskva finansuoja lietuvių komunistų judėjimą Suvienytose Valstijose per "Laisvės" ir "Vilnies" agenturas. Apyskaita parodė, kad iš virš $60,000,-00, kurie buvo sunaudoti komunistų propagandai tilpo tame pačiame bolševikų organe "Laisvėje". Tai ar dar geresnių faktų reikia?

Tuose sklokininkų su bimbistais komunistinės taktikos klausime debatuose, E. Butkus bimbistus suvarė į "ožio ragą". Neatsižvelgiant į tai, kad nors bimbistai ir bandė iš visų paiegų atsispirt, tačiau nepaiegė, o pats Bimba ant tiek Butkaus pabugo, kad nedrįso nė ant estrados pasirodyt.

Iš virš sužymėtų faktų mes galim sau įsivaizdint keno tie neva darbininkų užtarėjai yra šeriami ir finansuojami. O vis-gi jie dar ir po šiai dienai išdrįsta su visokiomis kolektomis lyst prie lietuvių visuomenės ir vyliot iš jos sunkiai uždirbtus centus.

ATYDA

IŠTRAUKIMAI BE MOKESTIES
SU BILE KITU DARBU

Skausmas Marinamas "Dujomis"

NEREIKALINGA PASKIRT LAIKĄ ATSILANKYMUI

DR. SHAWMUT Dentistas Inc.

Dirbtinų Dantų ir Ištraukimų Specialistas

536A MAIN GATVĖS DIAL 2-6810

VISAS DARBAS GVARANTUOTAS

LENGVOS MOKESTYS

LENGVOS MOKESTYS

MINĖKIM LIETUVOS NEPRIKLAUSOMYBĖS SUKAKTUVES

Pažvelkim į Praeitį, Pažinkim Dabartį, Paklauskim Savęs, Kame Gludi Lietuvių Tautos Laimingesnė Ateitis?

Kiekvienas įsisamonėjęs lietuvis, kur jis nebutų, Lietuvoj ar užsieny, žino ką reiškia turėti politišką nepriklausomybę. Mes, lietuviai, neužilgo minėdami 18-tas Lietuvos nepriklausomybės sukaktuves, jaučiamės kur kas laimingesni už pavergtų tautų žmones. Kad ir maža musų tauta, maža Lietuvos valstybė, bet lietuvis šiandien jaučiasi lygus su didelės valstybės piliečiu politiniu ir teisiniu atžvilgu, o ką jau bekalbėti bei lyginti nepriklausomai gyvenančios lietuvių tautos laimę su didelės pavergtos ukrainiečių tautos ir kitų tautų žmonių laime.

Lietuviai atgavę savo tautai politišką laisvę, atstatę Lietuvos valstybę ir pagyvenę per aštuoniolika nepriklausomų metų, žino ką reiškia ir kiek laimės jiems teikia nepriklausomybė. Lietuviai dabar stovi greta kitų nepriklausomų pasaulio tautų, dabar lengviau jie gali ginti savo politiškos laisvės teises negu seniau galėjo, kuomet nepriklausomybės neturėjo. Dabar lietuviai tautiškai kur kas stipresni, kulturiškai aukščiau pakilę, turi savo valstybę, savo lietuviškas mokyklas, spaudą, žodžiu, viską kas jiems reikalinga. Štai kame yra tie laimėjimai, politiniu, kulturiniu ir ekonominiu atžvilgiu. Todel kiekvieno lietuvio, kur jis nebutų, nepriklausomoj Lietuvoj ar užsieny, yra šventa pareiga branginti ir saugoti tautinę ir politišką laisvę, — Lietuvos nepriklausomybę.

Lietuvi, Mylėk Savo Seną Kalbą, Buk Sąmoningas!

Kiekviena nepriklausoma tauta privalo buti budri, sąmoningai nusiteikusi, jeigu nori išlaikyti savo politišką nepriklausomybę. Mes, Amerikos lietuviai, labai daug prisidėjom prie iškovojimo savo tautai, senai tėvynei Lietuvai politiškos nepriklausomybės; mes padėjom savo broliams ir seserims atvaduoti laisvę ir atstatyti Lietuvos valstybę, atlikom savo tautinę pareigą, tačiaus negalim nejausti pareigos padėti savo viengenčiams išlaikyti Lietuvos nepriklausomybę.

Amerikos lietuviai suvaidino labai svarbią rolę lietuvių tautos atgimimo periode, taipgi, suvaidino labai svarbią rolę ir kovose už Lietuvos nepriklausomybę ne tik teikiama moraline, bet ir medžiagine parama; ateinanti lietuvių gentkartė gerėsis ir didžiuosis Amerikoj gyvenančių lietuvių tautiniu susipratimu, nes lietuvių tautos istorijoj ji ras užrašytus Amerikos lietuvių nuopelnus. Gal mes, Amerikos lietuviai, kada nors išnyksim, bet musų nuveikti del labo Lietuvos darbai gyvuos, niekados neišnyks iš lietuvių tautos istorijos lapų.

Mes šiandiena besirengdami minėti Lietuvos nepriklausomybės 18-tas sukaktuves, su pasididžiavimu galim pasakyti pasauliui, kad likimas skyrė mums laimę išlikti gyva tauta. Mes pergyvenom šimtmečius svetimųjų priespaudos ir persekiojimų, nevaliojo mus visiškai nutautinti nei lenkai nei rusai, nors ir labai daug pastangų dėjo. Žinodami savo tautos tragingą praeitį privalom visados mintyje laikyti ir jos ateitį. Taigi, besirengdami minėti Lietuvos nepriklausomybės aštuoniolikos metų sukaktį, privalom — nepamiršti, kad musų pareiga mylėti savo seną kalbą, palaikyti savo spaudą ir mokyti savo vaikus lietuviškai kalbėti.

Dabar ne tik Europos kraštuose žmonės mokinasi lietuviškos kalbos, kuri buvo pasaulio žmonių pamiršta, bet mokinasi ir musų naujos tėvynės — Amerikos žmonės. Mokinasi jie nevien del to, kad jiems reikia turėti diplmatinius reikalus su Lietuva ir vesti derybas su prekybos atstovais Lietuvoj; priešingai, mokinasi lietuviškos kalbos kitų tautų žmonės del to, kad lietuviška kalba yra viena iš seniausių, graži ir turtinga, artimiausią sanskritų kalbai. Studijuoja lietuvišką kalbą mokslo žmonės kalbininkai, tatai, mes, Amerikoje gyvenanti lietuviai, privalom tuolabiau mylėti ir branginti savo tėvų kalbą. Musų vaikai privalo išmokti savo tėvų kalbą kalbėti.

Dabar Chicagos Universitete įvesta lietuviškos kalbos pamokos, rodos, kad ir Wisconsin valstijos Universitete mokama lietuvių kalba, be abejonės, kad ateityje gal ir kiti Amerikos universitetai įves lietuvių kalbos pamokas. Tatai kiekvieno lietuvio tėvo ir kiekvienos lietuvės motynos šventa pareiga leisti savo vaikus į tuos Amerikos universitetus kur lietuviška kalba mokinama, kad tenai jie išmoktų lietuviškai kalbėti, tai viena; antra, kad mes lietuviai galėtume pasirodyti amerikonams sąmoningais esanti, savo kalbą branginanti ir mylinti. Atminkim, kad kol musų vaikai mokės lietuviškai kalbėt, tol jie palaikys ryšius su Lietuva, tol Amerikoje skambės lietuviška kalba.

(Tąsa ant 5-to pusl.)

Sveikatos Skyrius

F. L. I. S.

DR. JOHN L. RICE, SVEIKATOS KOMISIJONIERIUS
New Yorko Miesto

Šlaplige Sergantieji – Saugokitės!

Gaila, kad tiek daug šlaplige sergančių vis tiki į ką jiems sako visoki apgavikai ir ypatingai pardavinėtojai patentuotų vaistų, kurie vis garsina, kad jie turi puikių vaistų šlapligei, vartojimas kurių prašalina užlaikymą dietos ir apsiėjimą be "insulin".

Teisybė, kad nekuriuose žmonėse, ypatingai senesniuose, liga yra lengva, ir ją galima kontroliuoti be vartojimo "insulin", tik reikia sureguliuoti žmogaus valgį. Bet daugumoje atsitikimų gydytojai vartoja "insulin", nes tada ligoniai gali valgyti visus maistingus valgius, jiems nereikia buti alkanais.

Nekurie minerališki vandenys p l a č i a i garsinami šlapligės išgydymui, bet jie neturi jokios vertės. žolinės arbatos irgi parduotos išgydymui šitos ligos, bet jos irgi bevertės. Kiti apgavikai duoda patarimų sergantiems išmesti jų "insulin" šmiršles (syringes), ir jų vieton ryti jų parduodamus vaistus — piliules, jie sako, kad tas užima "insulin" vietą. Net ir įstaigos laikraščiuose deda apgarsinimus siųlydamos naminį pagydymą per paštą, kartais jie prašo, kad ligoniai atsakytų daugybę jų užklaustų klausimų, ir jiems tuos atsakymus pasiųstų. Atsakydami šituos jiems pasiuntimus jie pasiunčia išsigydymo kursą, kurį sergantis turi sekti per mėnesį arba ilgiaus. Žmonės užmoka kada gauna tuos kursus. Ir nuo jų gana pinigų reikalauta.

Negalime per aštriai persergėti žmones. Netikėkite į viršminėtus apgarsinimus ir neeikvokite pinigų del apgavingų vaistų. Jeigu tik šlaplige sergi, tai kreipkis prie savo gydytojo ir lai jis tau pataria ką daryti. Jeigu seksi jo patarimus, tai rasi, kad netrukus liksi sveikas. Į trumpą laiką išmoksi kaip sutvarkyti savo valgį pagal gydytojo nurodymą ir kaip imti "insulin". Netikėkite į apgavikus ir patentuotus vaistus.

VALGANT SVEIKATAI

Sveikas kunas priguli ne nuo kiek maisto žmogus valgo, bet ką valgo.

Valgis iš bulvių, mėsos, duonos ir kavos pavelins atlikti kasdieninius darbelius, bet tave neužlaikys geroje sveikatoje. Bet jeigu prie tų pridėta virintų daržovių, ypatingai lapuotų, žalios daržovės salota, kiek vaisių ir stiklas pieno kasdien, tai tas tavo kunui priduos reikalingus vitaminus ir mineralus.

Sveiki pusryčiai susideda iš vaisių (šviežių jeigu galima), grudinio maisto su pienu, padžiovintos duonos, kavos, arba geriaus, pieno. Du arba tris kartus į savaitę galima pridėti virintą kiaušinį (4 minutoms jeigu šviežias) arba kelis šmotelius lašinėlių.

Vidurdienį nereik p e r daug valgyti. Tik kokį lengvą užkandį (sandvičių). Salotas su duona ir sviestu ir ar vaisiais yra geriausia. Gėrymui, gerk kavos arba arbatos, bet geriau patartina gerti pieno.

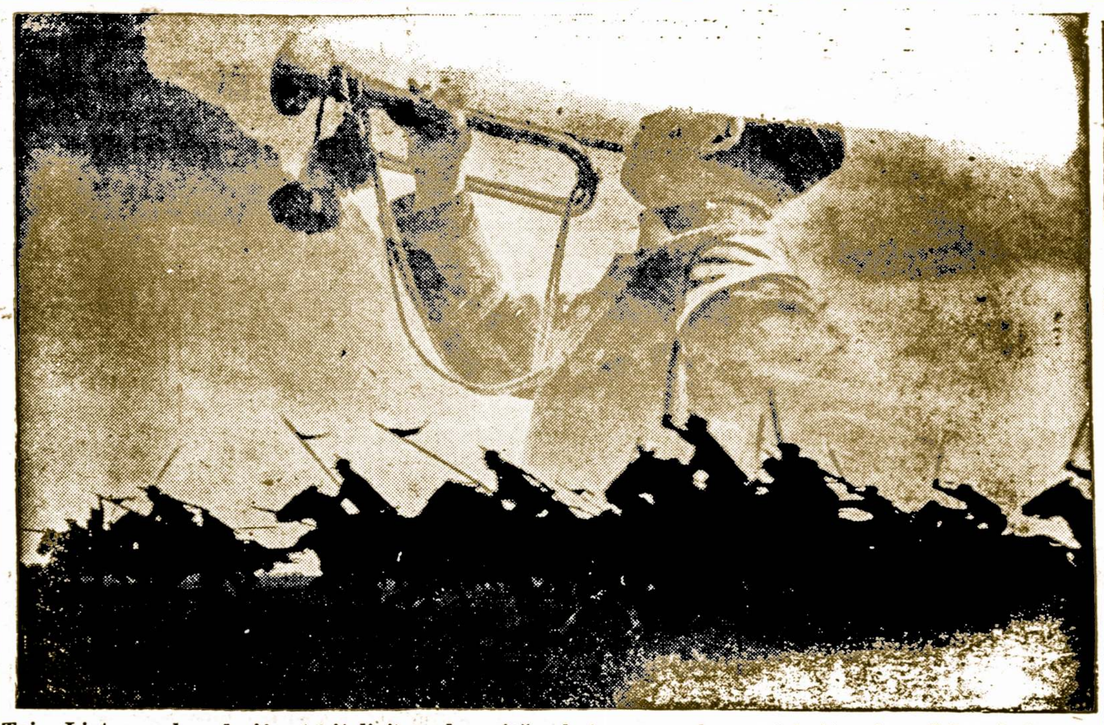

Taip Lietuvos kavalerija (raiteliai) puls priešą, kai sugaus kovos trimitas ir reikės ginti savo mylimąjį kraštą

MINĖKIM LIETUVOS NEPRIKLAUSOMYBĖS SUKAKTUVES

(Tąsa nuo 4-to puslapio)

Palaikykim Ryšius su Lietuva; Padėkim Jai Atvaduoti Vilnių

Dabar musų sena tėvynė Lietuva principe nepriklausoma, tačiaus praktikoje dar lietuvių tauta ir Lietuvos valstybė nėra pilnai nepriklausoma, dar didelė Lietuvos dalis, tukstančiai lietuvių tebėra lenkų vergijoj. Lietuvių tauta ir Lietuva bus tiktai tada pilnai nepriklausoma kaip bus atvaduoti Vilniaus, Švenčionių, Trakų, Gardino ir Suvalkų kraštai, kuomet bus suvienyti lietuviai į vieną tautinę vienetą.

Musų tautai likimas skyrė buti didele ir galinga, bet dėja, musų bočiai kurdami Lietuvos Didžiąją Kunigaikštystę XIII amžiuj neišnaudojo progų jiems likimo skirtų, tačiaus jie turėjo kur kas geresnių progų įkurti didesnę Lietuvos valstybę negu kad mes turėjom atstatydami Lietuvos nepriklausomybę 1918 metais.

Nors Lietuvos Didžioji Kunigaikštystė kilo ir jos rubežiai toli siekė, bet nesąmoningai plėčiami jos rubežiai nebuvo amžini. Musų bočių įkurta Lietuvos valstybė iš negrynai lietuviškų kraštų, subyrėjo taip kaip garsioji Romos Imperija. Musų bočiai nemokėjo branginti savo politiškos laisvės; Lietuvos pirmieji valdovai, kunigaikščiai, nesistengė suvienyti visus lietuvių apgyventus kraštus, laikydami savo individuales teises ir tradicijas aukščiau savo tautos ir valstybės interesų, saugodami savo individualizmą, musų bočiai gyveno atskirose grupėse, nebuvo susivieniję į vieną tautinę vienetą, tatai negalėjo apsiginti nu kaimynų, kuomet pastarieji lietuvius užpuolė ir draskė jų kraštus.

Iš pirmųjų istroinės Lietuvos valdovų tik kunigaikštis Mindaugis bandė suvienyti lietuvių gentis: žemaičius, Aukštaičius, Sudaviečius, Prusus, Lyvus ir estus po savo ranka ir sudaryti vieną tautine vienetą ir didelę galingą Lietuvos valstybę. Mindaugis siekė suvienyti visus žemių plotus, butent: nuo Vislos vakaruose, nuo Baltijos juros ir Dauguvos šiaurėje, nuo Dniepros rytuose ir nuo Bugo ir Pripietės upių pietuose. Bet dėja, Mindaugį nukirto nelemta staigi mirtis, gi vėlesnieji Lietuvos valdovai nevykdė Mindaugio planų, priešingai, jie žygiavo toli į rytus ir pietus, pasiekė Maskvą ir Juodasias marias, užėmė didelius plotus slaviškų žemių, bet tuom kartu leido vokiečiams kryžeiviams pagrobti lietuviškus kraštus Pabaltijoj ir ten įsistiprinti. Štai kame klydo musų prabočiai.

Greta tų klaidų, musų bočiai padarė daug dar didesnių klaidų vėlesniais laikais. Pabaigoje XIV šimtmečio, Lietuvos valdovai nepasidalindami valdomais kraštais ir valdžia, pakėlė vaidus; Kunigaikščio Jegėlos kovos su dėde, Kunigaikščiu Keistučiu, davė didelį smugį Lietuvai; laike tų kovų vokiečiams teko visa žemaitija ir dideli plotai lietuviškų žemių už Nemuno. Tos kovos baigėsi tragediškai: Kunig. Keistutis tapo nužudytas, Kunig. Jegėla, matydamas tas tragedijas, jo iniciatyvos pasekas, nusiminė ir pagaliau nuėjo į žentus Lenkijon; tapęs Lenkijos karalium, jis sudarė lietuvių su lenkais savo asmenyje politišką uniją, jis užrašė savo valdomas Lietuvos žemes Lenkijos karaliaus karunai.

Tiesa, Vytautas Didysai, Kunig. Keistučio sunus, permatydamas savo bočių, taipgi tėvo ir brolėno klaidas, budamas valstybingu, pasiryžo išgelbėti Lietuvą. Jis susitaikė su Jegėla, budamas dideliu karžygiu, jis vedė Lenkijos ir Lietuvos karuomenes prieš galingus vokiečius kryžeivius ir sutruškino kryžeivių Ordeno galybę kovose ties žalgiriu 1410 m., po to jis iškilo garbėje ir politiškoje galioje. Atlikęs dar kitą heroišką karo žygį prieš totorius, Vytautas Didysai gavo Lietuvą valdyti ligi gyvos galvos. Tapęs Lietuvos valdovu, jis pasiryžo atitaisyti bočių klaidas, jis siekė suvienyti visus lietuviškus kraštus ir atskirti Lietuvą nuo Lenkijos. Ir jei Vytautas Didysai butų ilgiau pagyvenęs, jis savo tikslą butų pasiekęs, bet pradėjo savo didingą žygį senatvės, žilos galvos sulaukęs, tatai mirtis nukirto jį pirm negu jis tapo Lietuvos karalium.

Po Vytauto mirties lietuviai paliko slavų įtakoj, Lietuva Lenkijos karaliaus Jegėlos globoj. Vėliau lenkai didikai Liublino Unijos sudarymu prijungė Lietuvą prie Lenkijos amžinai ir nesąmoningai valdydami Lenkiją ir Lietuvą, pagaliaus įvėlė į didelius karus su kaimyniškomis tautomis; pasekos lenkų didikų valdymo ir politikos buvo tragediškos!... Lenkija ir Lietuva, 1795 metais, tapo padalintos. Tokia buvo pabaiga lietuvių — lenkų suvienytos valstybės. Bet jei musų bočiai kurdami savo valstybę butų sąmoningai pasielgę, jei butų suvieniję visus lietuviškus kraštus, tai butų kitokią ateitį turėjus lietuvių tauta.

Dabar musų tautos ir Lietuvos valstybės problemos veik tokios pat kaip buvo musų prabočių anais žilos senovės laikais. Dabar lietuviai turi buti sąmoningi, vieningi, nes tik sąmoningai besirupindami ir vienybėje besilaikydami gali realizuoti dabarties musų tautos svarbias problemas. Tautinė vienybė tai butinas reikalas. Maža musų tauta, bet jei bus vieninga, tai ji nugalės visas blogas sąlygas ir galės pasiekti savo tikslą — suvienyti visus lietuviškus kraštus į vieną tautinę vienetą. Tik vienybę turėdami, mes, galėsime atvaduti Lietuvai priklausomus kraštus. Tatai pažinkim savo tautos praeitį, pasimokykim iš savo tautos tragingos politiškos praeities. Pažinkim dabartį ir visi kaip vienas stokim į sostinės Vilniaus, Trakų, Gardino ir Suvalkų vadavimo barą.

Kame Musų Planai Atvaduot Vilnių?

Šitokį klausimą aš nekartą girdėjau tarpe Amerikoje gyvenančių lietuvių, girdėjau ir budamas Nepriklausomoj Lietuvoj. Kad šiandiena yra abejonių Vilniaus atvadavimo klausime, tai nepaslaptis. Bet dėja, esu patyręs, kad abejoja tik tie lietuviai, kurie tautiniu ir politiniu atžvilgiu neįsisamonėję, kurie nesupranta Vilniaus, Švenčionių, Trakų, Gardino ir Seinų kraštų vadavimo problemos. Susipratę lietuviai neabejoja, jie žino, kad abejonei nėra pagrindo. Vilniaus vadavimo problema jiems aiški kaip diena po nakties.

Kalbant apie Vilniaus, Gardino ir Suvalkų kraštų vadavimo problemą, tenka prisiminti netolimą praeitį, lietuvių tautos atgaivinimo ir išlaisvinimo problemą. Mes žinom, kad 50 metų atgal, retas kuris lietuvis tikėjo, arba, galėjo tikėti, kad lietuvių tauta išliks gyva nenutautinta ir, kad ji galės pakilti ir sau nepriklausomybę iškovoti. Retas kuris Lietuvos artojas drįso dasileisti minties, kad bus atstatyta Lietuvos nepriklausoma valstybė.

Tačiaus buvo ir tokių lietuvių, kurie neabejojo apie lietuvių tautos atgijimą ir iškilimą lietuvių tarpe idėjos atvaduoti nepriklausomybę Lietuvai. Tokiais lietuviais buvo a. a. Dr. Vincas Kudirka, Dr. Jonas Basanavičius, Inž. Petras Vileišis; taipgi, dar šiandiena gyvi esanti, Dr. Jonas Šliupas, dabartinis Lietuvos Respublikos Prezidentas, Antanas Smetona, buvęs Lietuvos Prezidentas Dr. Kazys Grinius, a. a. kun. Tumas—Vaižgantas ir kiti sunus Lietuvos, kurie su dideliu pasiryžimu ir pasišventimu tautos labui dirbo valstybingą darbą, neabejodami ir nesvyruodami, kėlė lietuvių tautą iš letargo miego, ragino lietuvius nusikratyti svetimųjų vergijos ir siekti nepriklausomybės Lietuvai.

Šie Lietuvos liaudies vadai tankiai buvo pajuokiami nesusipratusių lietuvių ir rusų ir lenkų, kurie sakė: "O jus svajotojai, svajotojai!" Tačiaus šiandiena matome visi, kad jų svajonės, jų pasiryžimas ir darbai nebuvo vėltui. Jų įsitikinimas, kad ankščiau ar vėliau bus nepriklausoma Lietuva buvo neklaidingas. Dabar siekiant atvaduoti Vilniaus, Švenčionių, Trakų, Gardino ir Suvalkų kraštus, negalime abejoti ir svyruoti, priešingai, musų pareiga su didžiausiu pasiryžimu dirbti darbą tų kraštų atvadavimui, o jei visi nuoširdžiai tikslo sieksim, tai ankščiau ar vėliau sostinę Vilnių atvaduosim.

Jei anais laikais galėjo drįsti ir tikėti, kad bus atvaduota Lietuva, tai dabar bus lengviau atvaduoti Vilniaus, Gardino ir Suvalkų kraštus, nes dabar Lietuva turi savo valdžią, tautinę karuomenę, diplomatinius atstovus visuose kraštuose, tukstančius įsisamonėjusių lietuvių nepriklausomoj Lietuvoj ir užsieny, turi savo galingą spaudą, žodžiu, viską kas reikalinga, dabar abejonėms nėra pagrindo, dabar pavergtus kraštus bus lengviau atvaduoti negu buvo iškovoti Lietuvai nepriklausomybę ir atstatyti Lietuvos valstybę 1918 metais.

Musų teisės prie virš minėtų kraštų nenuneigiamos. Tie kraštai amžių teisėmis Lietuvai priklauso; tie kraštai neatskiriami nuo Lietuvos be žalos tų kraštų gyventojams. Štai kame gludi musų tikslai atvaduoti rytinę Lietuvos dalį. Bet dėja, vadavimo bare visa lietuvių tauta turi stovėti ir vieningai privalo dirbti vadavimo darbus.

Aš niekados neabejojau, visuomet įsitikinęs buvau, kad Lietuva atvaduos sostinę Vilnių ir visus jai priklausomus kraštus, kad laikas pagamins palankesnes sąlygas lietuvių kovai už Vilniaus atvadavimą. Gi aplankęs Vilniaus miestą ir jo kraštą 1935 m., aš dar labiau įsitikinau ir susipažinau su pavergtos Rytinės Lietuvos gyventojų politinio, kulturinio ir ekonominio gyvenimo sąlygomis, su kasdieninėmis jų problemomis: vargais, skurdu ir ekonominiu bankrutu po lenkų okupacija, viską savo akimis matęs ir viską savo ausimis girdėjęs, aš dar labiau įsitikinau, kad Lietuvos šansai atvaduoti pavergtus kraštus su sostine Vilnium tebėra geri.

Reikia Tik Mųs Visų Pasiryžimo Kovą Laimėti

Dirbdami darbą Lietuvos kraštų suvienijimo, lietuviai privalo turėti pasiryžimą ir tautinę vienybę. Šie du faktoriai butinai reiaklingi. Partiniai lietuvių santykiai turi buti nuoširdus ir tautinės vienybės, valstybingos idėjos pagrindais paremti; siauros partinės politikos vyravimas turi buti pašalintas, nes siaura partinė politika nevienija musų tautą, bet skaldo ir kelia vaidus musų tarpe. Tokia politika žalinga musų mažai tautai, žalinga musų tautinei valstybingai idėjai ir musų aukščiausiam tikslui.

Sąmoningas lietuvių nusiteikimas linkui musų tautos problemų, tautinės vienybės idėjos išvystymas ir palaikymas tai aukščiausias principas. Tik lietuviai turėdami tautinę vienybę ir pilietišką solidarumą galės pašalinti visus blogumus iš savo vidujinio politiško ir ekonominio gyvenimo ir galės sustiprinti savo poziciją namie ir užsieniuose, taipgi, Vilniaus vadavimo kovos bare. Kad ir maža musų tauta, bet jei ji bus vieninga ir sąmoningai traktuos savo reikalus, tai savo tikslus pasieks. Mes jau esam išbandę tautinę vienybę 1917 — 1920 metų periode, žinom ką reiškia tautinė vienybė, kiek laimėjom vieningai nusistatę. Tatai ir pavergtų kraštų vadavimui musų tautinė vienybė butinai reikalinga.

Dabar besirengdami minėti aštuonioliktas Lietuvos nepriklausomybės sukaktuves, įžengdami į 19-tus Lietuvos nepriklausomybės metus, nepamirškim, kad musų tautos ir Lietuvos valstybės laimingesnė ateitis priklauso nuo mųs pačių sąmoningumo ir tautinės vienybės. Mes žinom, kad praeityje kol musų bočiai buvo vieningi tol jie buvo galingi, bet kuomet pakėlė savitarpinius vaidus, nepasidalino valdžia. tuomet silpnėjo Lietuva, tuomet kaimynai puolė ant Lietuvos ir draskė ją. tuomet subyrėjo Lietuvos Didžioji Kunigaikštija, tuomet Jegėla pabėgo pas lenkus.

Tas laikas primena mums liudną ir tragingą Lietuvos likimą. Taipgi, mes atmenam 1926 m. įvykusią lietuvių politišką dvikovą už nepasidalinima valdžios; pasekos tos dvikovos buvo skandalingos. Plečkaitis išbėgo su savo kolegomis į Lenkiją, tenai jis veikė prieš savo oponentus ir kartu prieš Lietuvą. Jo veikimas iš Lenkijos persimetė ir į Vokietiją, ne tik iš Varšuvos, bet ir iš Berlyno plaukė į visą pasaulį demoralizuojančius lietuvių tautą žinios. Tokių politiškų dvikovų reikia vengti jei norim, kad Lietuva ir lietuvių tauta butų laiminga, jei norim, kad musų tautos nepriklausomybė butų išlaikyta.

Lai Viso Pasaulio Lietuvių Kongrese iškeltas obalsis: Viso pasaulio lietuviai vienykimės! Nebus balsas tyruose šaukiantis. Lai tautinė vienybė veda mus prie užbriežto tikslo: Sostinės Vilniaus, Gardino ir Suvalkų kraštų atvadavimo! Lai musų neprietelingi kaimynai ir viso pasaulio tautos mato, kad mes esam vieningi ir pasiryžę apsaugoti savo tautos nepriklausomybę, kad mes neatsižadam musų pavergtų kraštų.

Pažinkim savo tautos praeitį, mokykimės iš praeities. Pažinkim dabartį ir savo tautos problemas, visi lietuviai, kur jųs nebutumete, Lietuvoj ar užsieny, privalote nuoširdžiai rupintis savo tautos reikalais. Tatai gana partinių ginčų, gana nesantaikos. Mes privalom žinoti, kad musų tautos ateitis kabo ant svarstyklių, mes privalom buti vieningi ir nesitraukti nuo Baltijos juros nei žingsnio!... Mes negalim ir nemanom atsižadėti pavergtų kraštų su sostine Vilnium.

Ne, mes negalim sėdėti ramųs už pečių rankas susidėję ir indiferentiškai žiurėti į savo tautos ateitį bei mums likimo skirtas pareigas ir šansus suvienyjimui lietuviškų kraštų į vieną tautinę vienatą. Gana bėdavoti ir abejoti, laikas dabar visiems lietuviams vienybėje budėti ir veikti. Jei busim vieningi, jei dirbsim tautos ir valstybės labui, tai paruošim laimingesnę savo tautai ateitį, o musų darbais ir sąmoningumu gerėsis ir didžiuosis ateinanti lietuvių tautos gentkartė, laiminga bus tuomet musų tauta ir amžinai gyvuos nepriklausoma Lietuva.

AMERIKOS LIETUVIO KNYGYNE YRA APIE 100 SKIRTINGŲ RŲŠIŲ KALENDORIŲ ATEIKITE IR GRAŽIAUSIĄ IŠSIRINKITE KAINOS PO 15 IR 25 CENTUS

PRANEŠIMAS

Amerikos Lietuvio Administracija pereitą savaitę išsiuntinėjo p a r a g i n i m u s savo skaitytojams, prisiminant link išsibaigusių už laikraštį prenumeratų. Dalis jų jau pasinaujino, dalis ne. Todel dabar kaip tik laikas Am. Lietuvis pasinaujint kol dar Sieniniai Kalendoriai nėra išsibaigę. Kas tik dabar atsinaujins ar naujai užsirašys Amerikos Lietuvį, gaus tą t a i p gražų sieninį kalendorių Dovanai. Am. Lietuvio prenumerata, Suv. Valstijose $1.50. Užsieny — Lietuvoje $2.00.

Ypatingai prašome tų Amerikos Lietuvio skaitytojų, kurie turi užrašę laikraštį savo giminėms Lietuvoje ir jau daugumos jų prenumeratos yra išsibaigę—panaujint. Mes siuntinėdami už dyką turime panešt didelius nuostolius, ir todel su sekančiu A. L. numeriu, jei nepasinaujinsit busim priversti sustabdyt siuntinėję.

AMERIKOS LIETUVI
14 Vernon St. Worcester, Mass.

KAS ĮVYKO LIETUVOJE 1935 METAIS. SVARBESNIEJI POLITINIO, EKONOMINIO, KULTURINIO IR VISUOMENINIO GYVENIMO ĮVYKIAI

Negrįžtamon amžinybėn palydėję 1935 metus, atsigrižkime atgal ir pažvelkime, kas įvyko Lietuvoje per tuos metus. Žinoma čia suminėsime tik pačius svarbiuosius įvykius, kurių didelė dalis dar ir dabar tebėra gyva užsienio lietuvių atmintyje.

Lietuvos Vidaus Gyvenime

Buvo daug džiuginančių, bet kartu ir liudnesnių reiškinių. Šių paskutiniųjų tarpe žymią vietą užima plačiai visame pasaulyje išgarsėjusi **valstybės išdavimo byla.** Kaip žinoma, teismo atsakomybėn buvo patraukti 122 asmenys, apkaltinti priešvalstybine veikla ir valstybės išdavimu. Bylą sprendė Lietuvos kariuomenės teismas. Tai buvo pati didžiausia byla, kokią ligšiol Lietuvos teismams teko spręsti. Šios bylos metu buvo aiškiausiai įrodyta Klaipėdos vokietininkų priešvalstybinė veikla — pastangos visuomenėje sukelti nepasitikėjimą Lietuva bei drumsti gerą nuotaiką Klaipėdos krašte, siekiant tą kraštą atplėšti nuo Lietuvos. Teismas keturis valstybės išdavikus nubaudė mirtimi sušaudant (vėliau Lietuvos Prezidentas šią bausmę pakeitė kalėjimu ligi gyvos galvos, du po 12 metų kalėjimo, aštuonis — po 10 metų, trylika — po 8 metus, šešiolika — po 6 metus, vieną — 5 metus, šešiolika — po 4 metus ir kitus mažesnėmis bausmėmis, 35 išteisino.

Ši byla Vokietijoje sukėlė tikrą audrą prieš Lietuvą. Pasipylė visa eilė Lietuvai grąsinimų ir koliojimų. Sunku net buvo tikėti, kad vokiečiai, kurie visam pasauliui giriasi esą labai kulturinga tauta, butų tokius šmeižtus ir melus išgalvoję. Tačiau Lietuva jokių grasinimų ir koliojimų nebijojo. Teismas tarė savo švarų žodį, kuris nuaidėjo per visą pasaulį ir visur buvo tinkamai įvertintas. Po Neumanno ir Zaso bylos gyvenimas Klaipėdos krašte aprimo, tačiau nė visam laikui. Iš Rytprūsių kurstomi Klaipėdos vokietininkų likučiai buvo vėl pradėję varyti visuomenės kurstymo darbą. Ypač ryškiai pasireiškė "Jungendverband" organizacija, kurią karo komendantui teko net uždaryti. Pagaliau, neseniai įvykę Klaipėdos krašto seimelio rinkimai vokietininkams vėl davė progos parodyti savo tikrąjį veidą.

Tuo tarpu negalima tylomis praeiti pro įvykius ir Suvalkijoje. Čia, kaip jau žinoma, buvo pasireiškęs ukininkų bruzdėjimas. Atsirado žmonių, daugiausia kaimyninių valstybių agentų, kurie ukininkų tarpe pradėjo varyti agitaciją, kad jie į miestą nevežtų maisto produktų, kad reikalautų skolų dovanojimo ir t.t. Vienas kitas ukininkas kurstytojų paklausė savo noru, tačiau daugelis agitatorių klausyti buvo verčiami smurtu, grąsinimais padegti, turto sunaikinimu ir net mirtimi. Bet prieš tokį agitatorių sauvaliavimą buvo imtasi griežtų priemonių ir smurtininkams kelias buvo užkirstas. Sąryšy su šiais neramumais, buvo **sustabdytas Lietuvos krikščionių demokratų ir valstiečių liaudininkų partijų veikimas.**

Visais šiais nemaloniais praeitų metų Lietuvos gyvenimo reiškiniais džiaugtis netenka. Tik gerai, kad jų buvo labai nedaug. Kur kas jau buvo daugiau džiuginančių reiškinių ir kurybinių laimėjimų visose gyvenimo srityse. Pirmiausia, buvo daugiau susirupinta krašto saugumu. Tuo tikslu, jau pačioje metų pradžioje buvo pertvarkyta Lietuvos kariuomenės vadovybė: buvo įsteigta krašto gynimo taryba ir atgaivinta kariuomenės vado vieta. Kariuomenės vadu paskirtas generalinio štabo pulkininkas Stasys Raštikis. Krašto saugumo sumetimais buvo paskelbta visa eilė naujų įstatymų.

Ieškant tobulesnių valstybės tvarkymo formų, praeitais metais buvo pakeista seimo ir Klaipėdos krašto seimelio rinkimų įstatymas. Pagal jį, rinkikai tautos atstovus galės patys laisvai pasirinkti ir balsuoti už asmenis, o ne už atskirų grupių sudarytus sąrašus. 1935 metais įvyko pasikeitimų ir vyriausybės sudėtyje: rugsėjo 7 d. pasikeitė žemės ukio ir vidaus reikalų ministeriai, o lapkričio 1 d. pasikeitė krašto apsaugos ministeris. Lapkričio pabaigoje savo ministeriavimo 10 metų sukaktuves minėjo ministeris pirmininkas Juozas Tubelis.

Ekonominiame Gyvenime

1935 metais Lietuvoje pasiekta naujų, stambių laimėjimų. Nežiurint siaučiančios krizės, jos sukeltus sunkumus pavyko žymia dalimi nugalėti. Pirmiausia buvo susirupinta ukininkų, ypač įsiskolinusių bukle. Tuo tikslu buvo nustatytos tvirtos kainos gyvuliams, javam, linams kad įvairųs perkupčiai neturėtų progos iš ukininkų pelnytis. Buvo 10% sumažinti žemės mokesčiai, o į viensėdžius besiskirstantieji ukininkai nuo kai kurių mokesčių tam tikram laikui buvo visai atleisti. Naujakuriams palengvintomis sąlygomis duota miško medžiagos ir suteika kitų lengvatų. Žymių palengvinimų susilaukė ir įsiskolinusieji — buvo palengvinta, skolų mokėjimas žemės bankui, buvo sumažinta pirkusiems iš žemės reformos valdybos ukius, įvaržytoji žemės kaina, sumažinti mokesčiai už melioracijos paskolas ir pačių paskolų grąžinimas išdėstytas ilgesniam laikui, suteikta lengvatų 1929 metų nederliaus skoloms grąžinti, pagaliau sutvarkytas ir dalių mokėjimas, ligšiol taip sunkiai slėgusis daugelį ukininkų.

Tai didžiulės pastangos kovoje su ukiškais sunkumais. Tačiau jos šiais laimėjimais dar nesibaigė. Buvo stengiamasi Lietuvos žemės ukio gaminiams surasti kuo daugiau ir kuo palankesnių rinkų užsieniuose. Tuo tikslu buvo sudarytos naujos prekybos sutartys su Latvija, Estija, Suomija, Belgija, Sovietų Rusija, Austrija ir Čekoslovakija. Į šiuos kraštus šiemet gana gyvai ėjo Lietuvos sviestas, kiaušiniai, javai ir gyvuliai. Prekyba su užsieniais 1935 m. Lietuvai davė per 20 mil. litų gryno pelno. Sviesto ir javų išvežime buvo pasiektas rekordas.

Dideliu ekonominiu laimėjimu reikia laikyti ir Pavenčio cukraus fabriko pastatymą, kurio neabejotiną naudą dabar junta šiaurės Lietuvos ukininkai. Toliau tvarkant ukiškąjį gyvenimą, buvo išleista visa eilė reikšmingų įstatymų, kuriais įsteigtas javų eksportui remti fondas, pertvarkyta medicinos pagelba ligonių kasų nariams įsteigta nuo nelaimingų atsitikimų draudimo kasa, paskelbti nauji žemės tvarkymo, spaudos ir ugniasybos įstatymai.

Besirupinant visų gerove, buvo žiurima, kad nenukentėtų ir valstybės ukis. Krašto saugumui, Laisvės paskolos bonams išpirkti ir kitiems reikalams vasario mėn. buvo paskelbta vidaus paskola, kuri įvykdyta 100%. Pramonės ir žemės ukio gaminių kainų tvarkytojo įstaiga, o valstybės finansų apsaugai buvo išleistas valiutos išvežimo suvaržymo įstatymas.

Darbininkų medžiaginė ir dvasinė buklė taip pat žymiai aptvarkyta. Darbininkų reikalams steigiami darbo rumai, kurie pradės veikti nuo šių metų pavasario. Lapkričio mėn. buvo paskelbtas šiųmetinis viešųjų darbų planas.

Kulturos Gyvenime

1935 metais Lietuvoje buvo ypatingai gausių, naujų laimėjimų. Pirmiausia reikia paminėti mokyklų pertvarkymą. Šiuo žygiu Švietimą Lietuvoj pavyko įstatyti į reikalingas ir tinkamas vėžes. Ligšiol švietimu nebuvo galima ypatingai pasidžiaugti. Mokyklos buvo kurtos paskubomis. Ir jų programa, buvusi pakenčiama pirmaisiais atgautos nepriklausomybės metais, paskutiniuoju laiku turėjo but pritaikinta einančiam gyvenimui. Juk dauguma jaunimo neturi galimumo paragauti aukštesniojo mokslo. O pradžios mokyklose buvo gaunamas nepakankamas pagrindinis išsilavinimas. Dabar mokyklų ir mokinių buklė jau pagerėjo. Pertvarkius švietimą, pradžios mokyklų programa tapo praplėsta ir šias mokyklas bus galima baigti per šešerius metus. Gimnazijoje mokslas sutrumpintas vieneriais metais. Dabar žmogus baigęs pradžios mokyklą, turės žymiai platesnį bendrą išsilavinimą, kaip baigęs ligšiolinių gimnazijų dvi klases. Pradžios mokyklų mokytojams ruošti Klaipėdoje įsteigtas pedagoginis institutas.

1935 metais pavardžių ir vietovardžių atlietuvinimo darbai buvo pastumėti žymiai pirmyn. Per šį laikotarpį buvo sutvarkyta jau 40.000 pavardžių ir vietovardžių. Juk rusai, vokiečiai, lenkai Lietuvos įvairių vietų pavadinimams buvo pridarę gana daug žalos, juos "pakrikštindami" svetimtautiškai. Netrukus ši dėmė turės pranykti.

1935 m. atėjo eilė ir senovės liekanams bei liaudies kurybai. Ši sritis ligšiol nebuvo susilaukusi tinkamo dėmesio. Senovės liekanos buvo paliktos be jokios apsaugos. Didžiu ius turtus naikino laikas ir žmonių nežinojimas, kad kartais ir menkutė senovės liekana mokslui turi labai didelės reikšmės. Ligtol nepakankamai rupintasi ir liaudies dainomis, pasakomis ir kita žmonių kuryba. Visa tai ėjo į kapus, drauge su senais žmonėmis. Kiek tokio brangaus turto dingo, šiandien sunku ir pasakyti. Tačiau dabar jis jau nebedings. Švietimo ministerija senovės liekanų ir liaudies kurybos apsaugai parodė labai didelio susidomėjimo ir pasirupino, kad jos toliau nebutų naikinamos.

Iš naujų kulturos įstaigų įsteigtų 1935 m., tenka paminėti bažnytinio meno muziejų. Juo susirupino bažnytiniam menui globoti ir remti draugija. Šis muziejus skirtas saugoti bažnyčių meno turtams kurių Lietuvoje labai gausu, bet kurie visą laiką buvo sumesti bažnyčių pastogėse, zakrastijose, senų daiktų spintose, apie jų vertę net negalvojant. Užsienio lietuvių muziejaus įsteigti dar nepavyko, nors gana daug medžiagos jau susidarė iš užsienių lietuvių spaudos ir kulturos parodos. Dr. A. M. Račkaus didysis senienų muziejus pasiliko Lietuvoje, garbingojo tautiečio padovanotas savo tėvynei.

Literaturos judėjimas 1935 metais buvo gana gyvas. Pasirodė visa eilė vertingų literaturos kurinių. Švietimo ministerija, matydama, kad rašytojų medžiaginis gyvenimas nėra labai saldus ir norėdama juos paskatinti atydesniam darbui, įsteigė valstybinę literaturos premiją, 5000 litų sumoje. Premijas už geresnius veikalus paskyrė ir knygų leidyklos bei organizacijos.

1935 metais Lietuvoje įvyko visa eilė didelių meno ir kulturos parodų. Iš jų pažymėtinos: išeivių spaudos ir kulturos, Lietuvos meno apžvalginė, Mažosios Lietuvos, Sovietų Rusijos knygos ir Lietuvos dailės rudeninė paroda. Pagaliau, tenka prisiminti viso pasaulio lietuviams reikšmingą Vaitkaus žygį, kuris Lietuvoje sukėlė tokio džiaugsmo ir susilaukė tokios pagarbos kokios ligšiol nė vienas žygis ir nė vienas žmogus nebuvo sulaukęs.

Visuomeninis Gyvenimas

Pereitais metais daugelio pasaulio lietuvių organizacijų gyvenimas sukėsi aplink pirmąjį pasaulio lietuvių kongresą, sušauktą Kaune, draugijos užsienio lietuviams remti pastangomis. Šiame kongrese buvo aptarti svarbųs visiems lietuviams kulturiniai ir tautiniai klausimai buvo užmegsti tarpusavio ryšiai, buvo duota pradžia pasaulinei lietuvių sąjungai, kurios laukia labai dideli ateities darbai.

Lietuvos visuomeninis gyvenimas irgi buvo gana judrus. Visame krašte įvyko eilė švenčių, minėjimų, manifestacijų. Iš svarbesniųjų organizacijų suvažiavimų paminėtini: sausio 5 d. — tautininkų sąjungos, vasario 1 d. — su užsieniais santykiaujančių organizacijų, vasario 3 d. — draugijos užsienio lietuviams remti, birželio 27 d. — Pabaltijo aero klubų, liepos 6 d. — Pabaltijo miestų ir miestelių, spalių 28-30 d. — Pabaltijo intelektualinio bendradarbiavimo. Be to balandžio 25 d. Vilniui vaduoti sąjunga minėjo savo veiklos dešimtmetį, o gegužės 26 d. įvyko kariuomenės ir visuomenės susiartinimo diena, po kurios buvo įsteigta ginkluotoms krašto pajėgoms remti sąjunga.

Vilniaus ir Klaipėdos reikalais 1935 m. Lietuvos visuomenė parodė didelio jautrumo. Del to žymiai paaugo Vilniui vaduoti sąjungos narių skaičius ir labai pagyvėjo pačios sąjungos veikla. Klaipėdos kraštui su Didžiąja Lietuva suartinti metų pabaigoje persitvarkė ir pradėjo smarkiau veikti Lietuvos vakarų sąjungą.

Įvairųs Įvykiai

1935 m. iš Sovietų Rusijos į Lietuvą sugrįžo 15 musų tautiečių. Jie ten buvo pasilikę iš senesnių laikų. Vienas kitas jų gyveno laisviau, tačiau daugumą, nebūdami bolševikai, sėdėjo kalėjimuose. Už juos Sovietų Rusijai buvo atiduoti penki Lietuvos komunistai.

Praėjusiais metais Lietuvoje pasitaikė kelios skaudžios gamtos nelaimės. Mat 1935 m. pavasaris pasitaikė labai keistas. Jau vasario viduryje taip buvo šilta, kad nutirpo sniegas ir upėse pradėjo eiti ledai. Vasario pabaigoje Nemune jau plaukiojo garlaviai. Dėl kritulių gausumo kilo potvyniai, nuo kurių gana skaudžiai nukentėjo Klaipėdos kraštas. Rusnės ir Žalgirio apylinkėse buvo apsemta tukstančiai hektarų žemės. Didžiuliai plotai atrodė lyg jura. Maždaug 3000 gyventojų buvo atskirti nuo pasaulio ir gyveno namų pastogėse. Keletas vaikų paskendo. Gyvulius teko gelbėti per stogus ir sausumą gabenti didžiuliais keltais. Potvyniai padarė kelis šimtus tukstančių litų nuostolių.

Taip staiga atšilusiu oru teko neilgai džiaugtis. Kovo pradžioje upės antru kartu užšalo. Daugelis paukščių, per anksti sugrįžusių iš šiltų kraštų, pateko į baisias sąlygas ir žuvo.

Vasara pasitaikė karšta. Birželio ir liepos mėnesiais karščiai siekdavo net ligi 30-40 laipsnių. Birželio pabaigoje šiaurės Lietuvą ištiko smarkios audros su perkunija, pridariusia nepaprastai daug žalos. Lietus kai kur išgriovė pylimus ir nunešė tiltus. Leipos 27 d. per Lietuvą praužė nepaprastai smarkus viesulas, apimdamas vos 10 metrų platumo barą. Pakely pasitaikę medžiai buvo išrauti, trobėsiai sugriauti. Dubysos vanduo tame ruože, kur siautė viesulas, buvo išsuktas ir išpustas ir kelias minutes upės vaga buvo sausa.

Ruduo buvo ilgas ir šiltas. Daugelyje vietų, vpač Pietų Lietuvoje, antrą kartą pražydo vyšnios ir žemuogės. Žmonės pranašavo vėlyva ir lengva žiemą. Tuo tarpu, iš tiesų, žiema yra gana šilta. Tsb.

Pranešimas!

AMERIKOS LIETUVIO

SIENINIAI KALENDORIAI

Jau Gatavi.

Todel tuojau pasinaujinkit savo prenumeratą ir prie jos pridėkit 10 centų ekstra kalendoriaus persiuntimo lėšų padengimui. Gi tie musų skaitytojai, ku rie jau yra anksčiau užsimokėję už Ame rikos Lietuvio prenumeratą, meldžiame 10 centų prisiųst krasaženkliais, kas daug prisidės prie laikraščio ekonomi jos persiuntimo reikale.

Visi tie, kurie dabar pasinaujins savo prenumeratą, gaus labai gražų SIENI NĮ KALENDORIŲ su tautiškomis ir katalikiškomis šventėmis DOVANAI.

Todel neatideliokite laiko, bet pasinaujinkit šiandien, neatsižvelgiant ar jusų prenumerata pasibaigus ar ne, jei jusų prenumerata dar nepasibaigus, ji bus pratęsta iki galo.

Am. Lietuvio prenumerata Suv. Valsti jose $1.50 metams. Užsieny: Kanadoj ir Lietuvoje – $2.00 metams. Ypatingai tie musų skaitytojai, kurie turi užraše Amer. Lietuvį į Lietuvą turi pasisku bint, kad atnaujint savo draugams pre numeratą, nes ir jiems bus pasiųstas kalendorius.

Adresuokite:

AMERIKOS LIETUVIS

14 Vernon St. Worcester, Mass.

JUOKAI

— Panele Kanopaite!... Kokią išvadą galima padaryti iš Biblijos palyginimo apie išmintingas ir kvailas merginas?

— Kad...

— Kad??

— Kad privalo kasdien laukti...

— Ko?

— Vyro...

Mokytojas: Prašau tamsta man pasakyti, del ko reikalingas garnys ir kokia iš jo nauda?

1 Mokinė: Garnys maitinasi varlėm ir visokios rušies kirminais ir per tai nuo jų žemę apvalo...

Mokytojas: Sekanti: kam dar reikalingas garnys?

11 Mokinė: Vaikams atnešti, pons mokytojau...

Medicinos studentas buvo egzamenuojamas labai žiauraus profesoriaus.

— Pasakyk man, tamsta — tęsė ans — kokius žinai vaistus prakaitui iššaukti?

Studentas išvardino žinomus jam vaistus, o profesorius velei paklausė:

— Bet jeigu tie vaistai nebegelbėsią, ką tamsta tuomet darysi?

— Tokiame atvejuje — atsakė studentas — savo pacientus nusiusiu pas poną profesorių ant egzamino!

Svečias: Ar namie ponas?

Ukvedys: Ropes kasam.

Svečias: O ponia?

Ukvedys: Ją kiaulės suėdė, ponuli.

Svečias: E , kvailas tamsta kaip...

Ukvedys: Aš irgi manau, ponuli, kol neužšals.

— Mama, paklausė Marytė — ką tu labiausiai myli iš visų žmonių pasaulyje?

Motina manydama, kad kudikis turi save omenyje — atsako:

— Myliu labiausiai mano brangiausius vaikelius.

— Bet mama! — tarė užsigavusi mergaitė — argi neturėtum mylėti užvis labiausiai savo mamą?

Vėliausias Europiškas Išradimas Apsaugojimui Nuo Pilvo Ligų ir Reumatizmo Pripažintas Geriausias Pagal Vėliausius Tyrinėjimus

Nuo 1799 metų tukstančiai žmonių atgavo savo normališką sveikatą po metų kentėjimo nuo įvairių rušių pilvo ligų, kaip vidurių užkietėjimo, nesuvirškinimo, nemalonaus kvapo, surugimo kurie yra pamatai tokių ligų kaip aukštas kraujo spaudimas, reumatizmas, periodiški galvos skaudėjimai, spuogai ant veido ir kuno, skausmai pečiuose, kepenų, in inkstų ir puslės netvarka, nusilpimas, praradimas miego ir apetito. Šie kentėtojai nenaudojo jokių kenksmingų žmogaus gamintų chemikalų ar vaistų; jie naudojo tiktai vaistus padarytus Gamtos. Šis stebėtinas produktas auga aukščiausiose kalnų viršunėse, kur jis sugeria visus gydymo elementus ir vitaminus iš saulės pagelbėti nelaimingai ŽMONIJAI.

Gyduolės susideda iš 19 rušių naturališkų lapų, sėklų, uogų ir gėlių moksliškai ir proporcingai sumaišytų ir yra žinomos kaipo "LION CROSS" ARBATŽOLĖS.

"LION CROSS" ARBATŽOLĖS turi labai gerą skonį, veikia stebuklingai jusų sistemai ir yra sveikos net vaikams. Paruoškite šviežiai kaip bile paprastą arbatą ir išgerkite po stiklą, kasdien, karštą ar šaltą.

Naudojant gydyuoles už dolerį pastebėsit stebuklingą GYDYMĄ; išrodysit ir jausite kaip išnaujo atgimę. Jeigu Jųs dar neesate susipažinę su šių naturališkų gyduolių "LION CROSS" ARBATOS ŽOLIŲ, pabandykite be atidėliojimo ir busite įtikinti. Jei nepatiks, tai pinigai bus sugražinti. Taipgi tabletų formoje.

Pabandykit ir persitikrinkite su musų užtikrinimu, kad gražinsim pinigus, jei nepatiks.

Vienai Savaitei Gyduolės $1. Šešiom Savaitėm Gyduolės $5.

Idant apsisaugojus nuo klaidų tikros "LION CROSS" ARBATOS ŽOLIŲ pirkime, malonėkite išpildyt ir pasiųst žemiau atspausdintą kuponą.

Lio-Pharmacy Skyrius 10871
1180 Second Ave.,
N. Y. City, N. Y.

Geribamieji:
Čia rasite $..... už ką malonėkit man prisiųst ..... gydymų žymios "LION CROSS" ARBATOS ŽOLIES.

VARDAS .....

ADRESAS .....

MIESTAS ..... VALSTIJA .....

Arėjas Vitkauskas

ŠOKANTIEJI GRIAUČIAI TEATRE

NAKTIES BAISYBĖS KAUNE).

Mane senai viliojo mintis — pernakvoti teatre... Kaip jame atrodo vaidinimų metu, daugelis žino, bet mažai kam galėjo ateiti į galvą mintis apie tai, kaip jame nebelieka nė vieno žmogaus, išeina tarnautojai, uždarinėjamos durys. Man tokia mintis senai nedavė ramybės ir kartą aš pasilikau. Žinoma, jeigu norėtum oficialiai gauti leidimą pasilikti teatre—jo negautum. Niekas nepatikėtų tuo, kad vien kaip rašytojas — įspudžių dėlei — nori teatre pasilikti, o jeigu teatro vadovybė su tuo sutiktų, pažindama žmogų, ir net raštu tai patvirtintų tai greičiausiai valstybės kontrolė su tuo raštu nesutiktų, jį grąžindama su kokiu nors prierašu:

"Valstybės turtu galima naudotis tik įstatymų numatyta tvarka".

Tat, nelaukdamas nieko panašaus, aš vieną vakarą, po baleto "Žizel" vaidinimo, pasilikau teatre su aiškiu tikslu jame pernakvoti. Nuaidėjo paskutiniai plojimai ir visiškai užsidengė uždanga ir aš, naudodamasis proga, kol gerbiamoji visuomenė ima savo drapanas, jas jau gavęs, įsmukau į parterį. Dar kelios ponios kyštelėjo ten, besiaudamos, bet su atitinkamu atsargumu aš nuėjau į sėdynių vidurį ir pasilikau. Palengva ištuštėjo visi teatro prieškambariai pasidarė tyliau, tik reti žingsniai dar zujo. Aš lindėjau susirietęs sėdynių eilėse ir laukiau visiško nusiraminimo. Tegul ir buvau girdėjęs ir skaitęs baisių istorijų, panašiose aplinkybėse įvykusių, bet šiuo laiku man baisiausia buvo tas, kad niekas manęs nerastų parteryje. Tas man gerai pavyko ir po to, kai durys buvo uždarinėtos aš atsikvėpiau laisviau.

Valgyti aš nenorėjau, buvau gerai pakirtęs prieš tai. Iš karto buvo nuobodu.

— Tamsu, tai galima pradėti svajoti!.. — pamaniau ir ėmiau kelti savyje vaizdus. Iš pradžios nieko įdomaus vaizduotėje nekilo. Na, pavyzdžiui, įsivaizduoju jaunų dvejetą žmonių vienoje vietoje. Jis netiek domisi vaidinimu, kiek braška saldainių popierukais... Argi tas įdomu?.. Toliau — mintys pradėjo vaizdingiau veikti. Aš įsivaizdavau tokią pačią sceną, kokia yra buvusi su Amerikos prezidentu Linkolnu teatre.. Šuvis, kraujas, sujudimas!.. Patamsyje tas man neblogai išėjo. Vėliau aš atsiminiau vienos baleto mokinės pasakojimą, kurį ji girdėjusi iš teatro sargo, apie tai. kai vieną kartą...

Teatro sargas vėlai nuėjo durų uždarinėti. Eidamas pro parterį, jis pastebėjo jame šviesą.

— Kas čia dabar? — pamanė kruptelėjęs sargas, ir žvilgterėjo vidun...

Prie dirigento pinpitro sėdėjo žmogaus griaučiai ir plonu blauzdikauliu dirigavo kaulų muziką... Scenoje buvo toks vaizdas:

Viduryje stovėjo medis. Dekoracijos vaizdavo kaip ir vieną veiksmą iš "Caro Saltano"—atvykusiųjų į nežinomą salą, ištremtųjų vietą. Tik dabar sargas matė baletą, ne operą. Ant medžio šakos supavosi pakaruoklis, o griaučių minia lingavo jį į visas puses, rimtingai mėtydama geltonų kaulų kojas. Tai buvo tikras mirties baletas. Iš visos scenos tik vienas pakaruoklis buvo su drapanomis, visi kiti buvo kiaurai permatomi per krutinių narvelius, ir sargui pasirodė kad to pakaruoklio veidas jau labai pažįstamas...

Sargas žinoma, trenkė parterio duris, bėgo, kaip patrakęs' per prieškambarius klupo lipdamas laiptais, negalėjo atgauti kvėpavimo..

Parbėgęs į savo kambarį, jis tuojau užsisakė didžiausią virdulį ramunių arbatos, visą naktį jis kaleno dantimis, žmona jį klostė ir glostė ir nieko negalėjo sužinoti. Sargas miksėjo tik retkarčiais, baisiai išplėsdamas akis:

— Ten!... Ten!...

Kitą dieną sargas sunkiai užmigo, išmiegojo iš eilės dvi paras. nubudo ir kalbėjo, kad kažin ką baisaus sapnavo, bet ką — visai nebeatsimena. Kad jis išmiegojo net dvi paras, niekaip nenorėjo tikėti. Kad aną vakarą butų ėjęs uždarinėti durų, taip pat sargas visiškai nebeatsiminė...

Dabar, kai aplink mane buvo tamsa ir aš buvau tame pačiame parteryje, kuriame tuomet sargas kažin ką buvo matęs, man buvimas nepaprastoje vietoje buvo įdomesnis, bet jokia baimė visiškai nelindo į mane. Ilgainiui man pasidarė kuone nuobodu ir aš jau buvau pamanęs, kad verta dar kaip nors iš teatro išsikrapštyti ir pagal visas padorumo taisykles eiti namo miegoti, bet atsiradęs lengvas palinkimas į snaudulį mane paliko parteryje. Aš "svajojau" toliau. Mano akyse dar nenyko "Žizel" baleto scena kapinėse. Aš pradėjau prisiminti jos smulkmenas. Kad geriau veiktų atminties vaizduotė, aš net užsimerkiau, norėdamas padvigubinti tamsą, bet koks buvo mano nusistebėjimas kai po valandėlės atmerkęs akis aš pamačiau prie scenos uždangalo šviesą... Kaip prieš uždangalo pakėlimą.

Mane surėmė iš karto kelios ylos pašonėse, pro apikaklį išsiveržė prakaitas, akys ištino, kaip prožektoriai... Uždangalas sujudėjo ir pakilo..

Scenoje ta pati mėnulio šviesa kaip "Žizel" kapinių scenoje, tik dekoracijų vaizdas kitoks... Nuo pat rampos visa scena pilna kapiniškų paminklų ir takų su medeliais. Man pasirodė, kad tos kapinės — ne dekoracijos, bet tikros kapinės, ir nuo to dar kelios ylos pašonėje prisidėjo...

Tuojau pastebėjau vieną suolelį prie kuklaus neaptverto kapo. Ten sėdėjo juodai apsisiautusi moteris. Jau iš nujautimo supratau, kad tai nėra nė viena iš man žinomų artisčių, ir aš tuo įsitikinau kad ji staiga suklykė šiurpiu balsu ir pradėjo raudoti, kukčiodama ir linguodama. Verksmas, kaip upeliukas krisdamas nuo kalno susidaužda mas į akmenis, uruliavo plėšydamas man — vieninteliam žiurovui širdį. Nė vieno aiškaus žodžio neišgirdau, bet visas sėdinčioje paslaptingo pavidalo elgesys taip veikė mane, kad aš jaučiau visus jos sunkius pergyvenimus, budamas parteryje. Taip, tai verkė naktį prie kapo moteris, žiauriai verkė. — O gal aš ne partery,! — man kilo šiurpi mintis, bet aš jos negalėjau patikrinti: — taip buvau sudomintas moterimi neva scenoje, kad visa savo esybe sekiau jos mažiausius pergyvenimus ir nė akimirksniui negalėjau žvilgterėti į šalį...

— Ne, Ne, Ne.... — staiga suklykė moteris ir aš pajutau, kaip man vietoje plaukų ant galvos darosi šalta... — Ne, ne, ne,!.. Aš nenoriu gyventi, nenoriu gyventi, nenoriu gyventi!..

Čia man atėjo galvon mintis apie Vasyliutę. Ne, ir ji taip siaubingai moteriškos isterijos nesuvaidintų Čia kur kas daugiau tikrumo.. Čia — tikrumas!...

Ir aš, tikrai, pamečiau minčių ryšį. Man pasirodė, kad aš tikrai sėdžiu ne teatro parteryje, bet matau gyvą vaizdą. Lietuvos teatras pastatytas ant buvusių kapinių vietos, ir aš dabar štai matau vieną tos vietos praeities gyvą vaizdą...

Ne, ne, ne,.. — buvo paskutinis laukinis moters suklykimas, ir jos pakeltoje rankoje kažin kas suspindėjo ir nuėjo po kaklu...

— Skustuvas!.. — supratau ir staiga užsimerkiau...

Iš scenos ėjo į mane baisus gargaliavimas, aš įsivaizdavau nuvirtusį nuo suolo juodą žmogaus pavidalą su perpiauta gerkle, aš pats norėjau pradėti šaukti:

— Sr-r-ge!.. Atidary-ykite!..

Bet, kai atmerkiau akis, prieš jas nieko nebebuvo. Buvo tamsu ir tylu. Aš prasikrapščiau akis. Dabar jau tikrai pamaniau, kad laikas eiti, namo, nors ir dar naktis gal. Pažiurėjau į laikrodėlį. Nors neužsuktas, pagal papratimą, vakare, jis savo žėruojančiomis skaitlinėmis pasakė:

— Penkios ir dvidešimts minučių...

Keista, — bet aš negalėjau taip ilgai matyti tos moters vaizdo. Juk pradėjau jį matyti kokią pirmą valandą naktį, ir verksmas buvo toks trumpas...

Aš pradėjau abeojti, ar tik aš nemiegojau, bet perėjimas iš užsimerkimo į dabartinę buklę, kai galėjau ramiai vėl galvoti, buvo toks paprastas, kad atrodė, jog tame tarpe negalėjo buti miego. O gal aš buvau užmigęs ir sapnavau. Gal "Žizel" vaizdai, atsiminimas apie baleto mokinės pasakojimą ir kitos smulkmenos galvoje sudarė man tokį sapną, Ne, ne, — kaipgi aš nebegalėčiau atsiminti miegojęs!.. Tiesa, aš jaučiausi nuvargęs, bet ar tas buvo tikrai nuo nepatogumo — miegoti sėdint, o gal aš jaučiausi nukamuotas matyto siaubingo vaizdo?..

Kai šiaip taip išsisukau iš nereikalingų akių rytą ir ėjau iš teatro lauk, aš nutariau, jog tikrai mačiau vaizdą iš tų laikų, kai toje vietoje, kame dabar teatras, buvo kapinės...

Nereikia Man Jų!

Netariu-draugų —
Nes man jų nereikia!
Mat jie veidmainiai
Skaniai kitus peikia.

Akyse geri —
Be reikalo giria...
O iš pasalų,
Tau kanda ir spiria!

Jei žodį ištrauks —
Vežimą padaro,
Tai duobekasiai!
Tam nosys jiems karo.

O iš adatos
Tris "čvertkas" priskaldo—
Iš velnio skuros,
Perkelį išbaldo...

Gyvą, ims tave —
Užkas, palaidos..
Tai kopetnešiai!
Be jokios gėdos.

Šalin! veidmainiai!
Pikti, be širdies...
Geriau man be jųs —
Prie savo buities.

1936 A. J. Jokubaitis

KELIONĖ APLINK STALĄ

Visi mes atliekame kokią nors kelionę. Tilvytis paėmė stalus trinančių valdininkų kelionę. Pati proga man šį raštą rašyti yra kelionės išdava. Kai 1923 metais, redaguodamas vieno Kauno dienraščio literaturos skyrių, skaitydavau Tilvyčio atsiunčiamus sunkius numeriuotus eilėraščius, kurių nesimatė galo, ir negalėjau pamanyti, kad po kelionės atsiradęs tolimoje Čikagoje rašysiu dabar apie Tilvyčio "Kelionę". Atsimindamas anuos eilėraščius, kupinus žodžių standžios akrobatikos, matau, jog Tilvytis toli pats nukeliavo. Jis "surado save". Šiandie jis turi savo "stalą", apie kurį gali keliauti. Jam vyksta aprašinėti valdininkų gyvenimą Lietuvos nepriklausomybei gimus. Pradėjęs leidiniais: "Trys grenadieriai: Musų poetų parodijos", "Parnasas, parodijose' Musų poetų parodijos" ir "Išpardavimas dušios: Lyrinė poema", Tilvytis apie savo "stalą" sėkmingai keliauja su "Artojėliais: Poema iš kovų už Lietuvos laisvę", "Ministerijos rože: Romanas laiškais (eskyzas)", "Dičius: Satyrinė poema", (apie kurią plačiai rašė daktaras Petrika "Naujoje Gadynėje"), "Sveiki broliai dainininkai: Linksmos dainelės apie tautos vargus" ir, štai, su šia Kauno "Sakalo" išleista apie pustrečia šimto puslakščiu: "Teofilio Tilvyčio: Kelionė apie stalą", (1936 metų leidinys). Tilvytis, šiai knygai davęs apibudinimą: "Neįveikiamo optimisto Valerijono Spiritavičiaus ir jo palydovų triukai taip keturių sienų keliaujant į gyvenimo prieblandą", žinančiai, charakteringai piešia Lietuvos valdininkų gyvenimą. Pati knyga, rodos, dvelkia degtine — tiek jos išlieta ten aprašymuose. Ir Spiritavičiaus pavardė, kaip vyriausio iš veikėjų, atitinka. Aplamai, jeigu Tilvytis butų buvęs rusų Gogoliu, jis butų savo "Kelionę apie stalą" pavadinęs "Škurniki", nes asmens kailio reikalas raudonu siulu eina per šią spiritu permerktą knygą. Tilvyčio kalba lengva, paprasta, vietomis atrodo, kad neturi nė literaturinio svorio, bet taip nėra, nes tarpe dažnai naivaus, juokingo, sumaišyto su rimtu, aprašymo pasirodo labai brangi vietelė. Pavyzdžiui, negalima nepaminėti šios ištraukos, galinčios buti papuošalu rimčiausios, kimiausios knygos:

(Kalbama apie tuos, nelyginant pasakos išmintinguosius brolius, kuriems sekėsi — atsieit, apie tuos Kauno valdininkus, kurie tikrai stebuklingu budu virsta puošnių namų savininkais): "Bet dar didesnis vargas bus tiems išmintingiesiems broliams, kai jiems pasirodys kitoniška, žiauri ir dar nematyta juodoji gyvenimo diena. Kai gelsvaisiais musų kalnagubriais, žaliosiomis pakrumėmis, vingiuotais pamiškių keliais — vieškeliais pradės tie kvailiukai sermėgai traukti į miestus, griauti akmens ir geležies pilis ir reikalauti grąžinti jiems gražiausias jų viltis, sudėtas tų pilių pamatuose. Kada paeikalaus grąžinti jiems visą triusą ir vargą, kurį jie čia sudėjo bepuošdami savo broliams gyvenimą, tada bus daug šimtų kartų didesnis vargas, negu dabar Bumbai — Bumbelevičiui, kuriam ministerija sumažino algą šimtu trisdešimt šešiais litais".

Veikiantieji asmenys, kaip autorius nurodo knygos pradžios skyriuje "Momentališkos artimesnių kelionės draugų nuotraukos"; yra: "balansų inspektorius" Spiritavičius, jo dešinioji ranka Jonas Piskorskis, pabėgėlis rusas— antras Spiritavičiaus padėjėjas Mikalojus Utkinas, trečiasis kelionės draugas Mikas Pišėikas, buhalteris Bumba — Bumbelevičius, sekretorius Petras Plerpa, — žodžiu visas šis skęstantis laivas — su "pilnu ekipažu", kuris pagaliau pasiekia kalėjimo vartus.. Kaip "laikas gražiai ėjo", kol vartai priartėjo, matosi iš knygos skyrių: "Septyniastygė gitara" (graži loterija), "Metinė šventė" (inspektoriaus vardadienis), "Brangus Svečiai" (revizoriai), "Idėjų labirintuose" (kailio mainymas — kad tą patį kailį išsaugoti), "Šuniški rupesčiai" (perdėtas, bet įdomus dalykas), "Juodos dienos baimė" (garsioji Kauno valdininkų statyba), "Eilinė darbo diena", "Naktis į šventadienį" (atskiro valdininko manevrai kailį gelbėti), "Kulturingas laiko praleidimas" (kortos), "Balius našlaičių naudai" (garsus Kaune dalykai, su gatvine rinkliava etc.), "Utkino šeimos garbė" (kas atsitinka draugų tarpe kai jie turi žmonas), "Sveikam kune sveika siela" (sportas — prie bilijardo...), "Sąžinės apyskaita" (revizoriai iš tikrųjų..), "Prie teismo stalo" (paskutinė kelionė apie stalą...) ir "Paskutinė kelionė", ("Terbos ir turmos neišsižadėk, — suplojo ranka seno raktininko petį Valerijonas Spiritavičius ir dingo kiemo gilumoje")...

Visiems, kam svarbu Lietuva, kam jos ateitis ne tuščias žodis, ši "Kelionė apie stalą verta perskaityti. Ji, be persiuntimo, kainuoja 3 litai, (doleris dabar kiek mažiau už 6 litus). Šių žodžių rašytojas taip pat neatsisakys patarpininkauti knygą gauti.

Arėjas Vitkauskas,
2138 W. Coulter St. Chicago, Ill.

PRALEISKITE ILGUS RUDENS IR ŽIEMOS VAKARUS NAUDINGAI - SKAITYDAMI ŠIĄS IDOMIAS KNYGAS PRISIŲSTAS KA TIK IŠ LIETUVOS

Vaikų Auklėjimo Vadovėlis Motinoms	35c
Aukso Knygelė, Apie Mandagumą Vyrams	35c
Paskaitykim, apsakymėlių rinkinys	50c
Pasakojimai Iš Gyvulių Gyvenimo	$1.00
Laiškai Busimąjai Sužadėtiniai	75c
Dramblys Karis, (Mukerdži)	$1.00
Šešėlių žmonės, Sacchetti	50c
Meilės Prakeiktos Sielos	75c
Mokslo Pasakos Ir Pasakojimai	$1.00
Pirmieji žmonės Mėnulyje	$1.40
Juros Vilkai, 2 Tomai	$1.50
Snaudžiantis Milžinas	$1.40
Paslaptingas Radinys, Nikas Karteris, 63 pusl. knygelė	35c
Rudolfo Valentino Gyvenimas, E. Ramond	50c
Kaip Apsisaugoti Nuo Ligų, Dr. E. M. Geravičius	50c
Į Aukso Šalį, Joseph Spillman, S. J.	50c
Pilsudskis, Aldanavo	50c
Žydų Rinktinės Apysakos, Vertimai	$1.00
Dubrovskis, Puškino	50c
Mėlynoji Ranka, E. Wallace	$1.00
Zuzi Soka, A. Narkevičius	$1.00
Durys Su Septyniais Užraktais, E. Wallace	$1.00
Dvasios ir Žmonės, Z. Lagerloff	50c
Šarunas, B. Sruoga	45c
Žaliasis Miestas, P. Mašioto vertimas	60c
Juodoji Knyga	$1.00
Šventoji Gėlė, J. Kazėno vertimas	$1.00
Canterville Vaiduoklis, J. Jablonskio vertimas	35c
Saulės Sunus, J. London	50c
Nepaprasti Nuotikiai Arsenijaus Lupino Auksinis Trikampis	50c
Vagis Džentelmenas A. Lupenas	75c
Esmaičio Sakalėlis, 1928 m. laida	$1.00
Esmaičio Sakalėlis, 1929 m. laida	$1.25
Spindulėlis, Skaitymai mokiniams	75c
Negyvoji Gamta — Oras — Vanduo — Žemė	35c
Arsenijus Lupenas Prieš Sherloką Holmes	75c
Pamokslai Idėjos Broliams	25c

Kreipkitės

AMERIKOS LIETUVIO KNYGYNAS

14 VERNON STREET — WORCESTER, MASS.

NAUJI TEATRU VEIKALAI

1. Šėtono Karalystė, P. Vladimirovas, Dviejų Vaizdų Pasaulinė Tragedija	50c
2. Perkunija, A. Ostrovskio — Penkių Veiksmų Drama	50c
3. Tėviškė, 3 Veiksmų Tragedija, A. K. Puidos vertimas	50c
4. Dramos, A. K. Puida	$1.00
5. Mano Taurė, P. Vaičiunas	50c
6. Potašas ir Perlamutras	50c

Kalendorių Pavyzdžiai

1937 Metų Jau Atėjo

Todel kviečiam visus lietuvius biznierius kaip vietos taip ir iš apielinkės miestų tuojau užeit Amerikos Lietuvio ofisan ir išsirinkt gražiausius kalendorių pavyzdžius del sekančių 1937 metų.

Duodant kalendorių užsakymus išanksto ir tiesioginiai, jie jums apsieis daug pigiau. Užsakant kalendorius, pinigų mokėt nereikia išskiriant mažą nuošimčių rankpinigių, gi su balansu atsilyginsit metų pabaigoje – Lapkričio ar Gruodžio mėnesy, prieš pat Kalėdų šventes, kuomet jusų užsakymas bus pristatytas į jusų krautuvę, arba jei norėsite galėsite patys užeit ir pasiimt.

Dabar duodami kalendorių užsakymus netik kad gražiausius atvaizdus sau išsirinksite, bet ir duosite mums progos jusų kalendorius kuogražiausiai apdirbt ir į laiką padaryt. Bet jei patys iš toliau negalėtumet pribut, tai mes pasistengsim su kalendorių pavyzdžiais pribut tiesiog į jusų apielinkę ar bile kur, kad jums patarnaut viršminėtame reikale. Kreipkitės šiuo adresu:

AMERIKOS LIETUVIS

14 Vernon Street — Worcester, Mass.

Šypsuokimės

POLITIKA

— Ką tamsta darytum, — klausia vokietis prancuzą, — jeigu, budamas ministeriu, įsiveltum į kokią nors skandalingą aferą?

Hm.... Aš atsistatydinčiau! — atsakė prancuzas. — O tamsta?

— O aš konfiskuočiau visus laikraščius, kuriuose apie tą aferą butų pranešta.

Vietos žinios

Vietinės Dirbtuvės Streikas Užsibaigė

Johnson Plieno ir Vielos dirbtuvės darbininkų streikas užsibaigė penktadieny po pietų ir jau vienos savaitės laikas praėjo kaip didžiuma darbininkų sugryžo dirbti. Pereitą penktadienį po-pietų streikuojančių darbininkų atstovai ir kompanijos atstovai priėjo prie susitaikymo. Pagal padarytą sutartį Vielų Darbininkų Unija ir kompanijos atstovai prižadėjo viešai neišduoti susitaikymo sąlygas. Miesto Rotužės svetainėje, prieš Valstijos Tarpininkavimo ir Sutaikymo Tarybą, unijos ir kompanijos atstovai išreiškė savo nusistatymus. Išklausymas tęsėsi nuo 11-tos valandos ryto iki 5 valandos po pietų, bet buvo pertrauka 1:30 valandos popietų, kada visi nuvyko į "Superior" teismą kur teisėjas W. M. Whiting išklausė kompanijos prašymą del įsakymo prieš "pikietavimą". Teisėjas įsakė darbininkam ir kompanijos atstovam sugryžt prie išklausymo su valstijos taryba. Po 4½ valandų ginčų prieita prie galutino susitaikymo. Manoma, kad susitaikyta šiuose punktuose: apribavimas valandų darbininkams; gal 40 val. darbo savaitė; susitarta nustatyti algų mokestis vėliau; geresnės darbo sąlygos; laipsniškas streikavusių darbininkų priėmimas atgal.

Streiko laike Johnson kompanija pasisamdė patyrusius plieno darbininkus iš kitos valstijos ir jie gyveno ir valgė pačioje dirbtuvėje. Streikas tęsėsi per penkias savaites pakol nesusitaikė.

Worcesterio Pietinės Lietuvių Dalies Veikimai

Aušros Vartų parapijos bazaras prasidės ketvirtadienio vakare, vasario 13-tą, ir tęsis per tris dienas — iki vasario 16-tos. Bazaras bus įdomus, nes rupestingai suruoštas Aušros Vartų darbščių veikėjų. Rengėjai kviečia visus šio miesto ir netolimų miestelių lietuvius kuo skaitlingai atsilankyti.

Visos draugijos prie Aušros Vartų parapijos rengia iškilmingą Lietuvos Nepriklausomybės sukaktuvių paminėjimą, sekmadienį, vasario 16-tą.

Lietuviškas Pasilinksminimas

Didelė ir linksma vakarienė, kurią rengia S.L.A. 318-ta kuopa, įvyks sekmadienį, 6-tą valandą vakare, Lietuvių Ukėsų Klubo svetainėje, vasario 9-tą. Užkviesta smarki orkestra griežti šokiams. Bus svečiai pavaišinti skaniais užkandžiais ir lengvais ir sunkiais gėrymais. Užkandžiams bus pagaminta karštų bulvių ir skanios košelienos. Dar Worcestery nėra buvęs panašus parengimas.

Rengimo komisija jau baigia savo paruošimo darbą, tai daugiau nieko nereikia tiktai kuo daugiausia svečių. Kviečiam visus lietuvius iš arti ir toli atsilankyti į šitą rengiamą vakarėlį. J. L.

Paslydo Ant Ledo

Klimas Žakaitis, nuo 258 Millbury gatvės eidamas šalygatvėje paslydo ant ledo ir nusilaužė kojį. Jau antra savaitė, kaip serga miesto ligoninėje.

Lietuvių Radijo Programa

Prašome užsistatyt savo radijus — WHDH stoties (830 kilocikliaus) kaip 9:30 ryte šį sekmadienį.

Programos dalyviai: 1. — South Sea Echoes, havajiška orkestra. 2. — Zosė Vaitkiutė, dainininkė iš Montello, Mass. 3. — Trumpas veikalėlis "Senmergės Meilė", parašė Ona Kubilienė. Suloš Andrew Yuga, Ona Kubilienė Jonas Šiurila ir Valentina Minkienė. 4. — Kalbės Adolfas Nemaksy, SLA. 3-čio rajono vajaus generalinis organizatorius.

Prašome neužmiršt parašyt lalšką ar atvirutę į stotį WHDH, pranešdami kaip patiko programa arba prašykite kokias dainas norėtumet išgirst? Adresuokite: Radijo Korporacija, 73 Farragut Rd., So. Boston, Mass.

Liet. Radio Korp.

Bronė Kamenduliutė, Gabi Pianistė

Bronė Kamenduliutė, Vlado ir Marijonos Kamendulių duktė, nuo 28 Arlington gatvės, baigė Komercijos Aukštesnę mokyklą, pereitą savaitę. Ji dar mokysis Komercijos mokykloj, iki biržėlio mėnesio, gi rugsėjo mėnesy, ji pradės lankyti Naujos Anglijos Muzikos Konservatoriją, kur studentaus fortepijono muzikos kurse. Bronė Kamenduliutė yra pasižymėjusi kaipo gabi pianistė. Ji yra mokyklos orkestro pianistė ir priklausė prie įvairių mokyklos draugijėlių.

Lietuvos Nepriklausomybės Sukaktuvių Paminėjimas

Draugijos priklausiančios prie Šv. Kazimiero parapijos rengia iškilmes paminėjimui Lietuvos Nepiklrausomybės 18-kos metų sukaktuves. Paminėjimas įvyks sekmadienio vakare, vasario 16-tą dieną, Šv. Kazimiero bažnyčios svetainėje. Juozas K. Žemaitis, bažnyčios vargonininkas, buvo draugijų paskirtas sudaryt programą, kuri susidės iš koncerto, muzikos, veikalo ir prakalbų. Svarbiausią prakalbą pasakys vienas iš Tėvų Marijonų, Marianapolio Kolegijos, Thompson, Conn.

Tarp draugijų, kurios prisideda prie šio paminėjimo randasi sekančios: Šv. Vardo Jėzaus, Šv. Vardo Marijos, Šv. Petronėlės draugija, S.L.R.K.A. 41-ma kuopa, L.D.S. 26-ta kuopa, Lietuvos Vyčių 26-ta kuopa, Lietuvių Studentų Šv. Kryžiaus kuopa, Šv. Kazimiero choras, Šv. Kazimiero Blaivininkų kuopa, Šv. Kazimiero Moterų Socialis Klubas ir kitos. **Rep.**

Svarbus Susirinkimas

Lietuvių Moterų klubo susirinkimas įvyks antradienio vakare vasario 11-tą, 8-tą valandą, Lietuvių Ukėsų Klubo žemutinėje svetainėje. Visos narės prašomos atsilankyti į šį susirinkimą. Vienas iš svarbesnių reikalų bus svarstymas apie surengimą šokių vakarėlio kurs, įvyks vasario 15-tą dieną. Šokių rengimo komisija ruošiasi smarkiai, kad svečiai butų priimti kuo svetingiausiai ir praleistų laiką kuo linksmiausiai. Kiekviena narė turėtų nepraleisti šio susirinkimo. Svarbu yra, kad butų pranešta kiek yra parduota bilietų. J. L.

Pirmas Muzikos ir Dainų Kontestas

Aušrelės choras rengia muzikos ir dainų kontestą — "Amateur Show" ir šokius penktadieny, vasario 21-mą, 1936 metais, kaip 7:30 vakare, Lietuvių Kliubo salėje, 12 Vernon gatvės. Tai bus pirmas toksai parengimas. Todel kas myli muziką ir dainas, yra prašomi užsiregistruot trečiadienių vakarais ir sekmadieniai nuo 4 ligi 6 vakare, Kliubo salėje laike Aušrelės choro pamokų. Už geriausį dainavimą yra skiriama dovanos, bet katruos tik publika pripažins geriausiais, tai tie tik gaus dovanas. Yra skiriama 3 dovanos. Tatgi dailės ir meno mylėtojai nepraleiskit progos pasirodyt ką galit. Taipgi ir visi lietuviai kuo skaitlingiausiai atsilankykit pasiklausyt. Tai yra didelė garbė kad kiekvienas galės ne tik linksmai laiką praleist, bet ir teisėju pabut. O po tam viskam galėsit linksmai pasišokt. **Rep.**

Lietuvių Beno Šokiai

Ateikite pasimatyt vienas su kitu kitame šeštadieny, vasario (Feb.) 8-tą, 1936, kaip 7-ta val. vakare, Lietuvių Ukėsų Kliubo svetainėje, 12 Vernon gatvės.

Beno muzikantai kviečia visus lietuvius atsilankyt. Kurie nateisit, busit pilnai užganėdinti musų patarnavimu, galėsit pasišokt taip kaip tik kas norėsit, nes orkestra grieš lietuviškas polkas, valcus, saldaus miego ir kitus šokius. Grajis Bliudžiaus orkestras.

Turgus Bus Perkeltas

Kadangi krovinių gabenimo patarnavimas bus suvienytas į vieną vietą, tai pasiliks tuščias Madison gatvės krovinių kiemas. Del šios priežasties daroma planai įsteigt ukininkų produktams centrą ant Madison gatvės, kur gamintojai galėtų parduot savo prekes tiesiog pirkėjams, ten kur randasi New York, New Haven ir Hartford krovinių gabenimo stotis.

Gelžkelio viršininkai susitars su miesto valdininkais šiame reikale. Pirmiau ukininkai atveždavo savo tavorus ir pastatydavo vežimus ar trokus eilėje ant Madison aikštės, kur parduodavo savo užaugytus vaisius ir daržoves. Ukininkai galėdavo ten stovėti tiktai nuo 5-tos valandos iki 7-tos ryto, taigi mažai jiem tekdavo parduot, ypač delto, kad mažai kas galėjo taip anksti lankytis. Nors naujoj vietoj butų patogiau, vienok bus reikalaujama iš ukininkų mokestis už vietą.

Muzikalė Vakarienė

Worcesterio Lietuvių Suvienytų Draugijų metinė vakarienė įvyksta vasario 9-tą dieną, kaip 4:30 vakare, Lietuvių svetainėje 29 Endicott gatvės. Bus puikus programas iš muzikos ir dainų. Užprašo dalyvauti.

Svetainės Komitetas

Metinis Balius

L.R.K.S.A. 41-ma kuopa rengia metinį linksmą vakarėlį šeštadieny, vasario 8-tą, 1936 m., prasidės 6-tą val. vakare, L. U. Kliubo žemutinėj svetainėj, 12 Vernon gatvės.

Lietuviai yra kviečiami dalyvauti šiame parengime, nes yra surengtas gražus pasisvečiavimas. Griež gera orkestra, galėsit po užkandžių ir išsigėrimo smagiai pasišokti. Įžanga 40c.

Kurie dar neturite tikietų galite gauti pas K. Lekecką, 33 Barclay St., pas K. Kirminą, 44 Mendon St., pas V. Delionį, 10 Shannon St. ir taipgi galėsite gauti tą vakarą prie svetainės durių. **Kviečia Rengėjai**

Prašo Atmainyt Ploščių Atgal

Marijona Skebienė ieško audeklinio ploščiaus su juodu kalnieriu. Ji pereitą šeštadienį dalyvavo SLA. 57 ir 358 kp. iškilmingose sutuoktuvėse. Ji kaip ir visos kitos moteris savo daiktus pakabino žemutinėje L. U. Kliubo svetainėje ir nuėjo valgyt vakarienės, paskui pavalgius vakarienę nuėjo į viršutinę svetainę pasišokt. Po šokių, kuomet grįžo atgal į žemutinę svetainę pasiimt savo drabužius, jau neberado. tiktai rado kitos moters ploščių ir raudoną kepurę.

Ji labai nuoširdžiai prašo tos moteries, kuri per klaidą susimainė "kautais", atnešt sumainytą tuojaus į L. U. Kliubą, 12 Vernon g-vės ir atmainyt atgal.

Marijona Skebienė,
75 Harrington Way, Worcester

V, V. S. Skyrius Darbuojasi

Savo mėnesiniame susirinkime, kuris įvyko vasario 2 dieną, Kliubo name, galutinai viskas apsvarstyta, kad kuo geriausiai prisirengti prie paminėjimo Lietuvos 18 metų nepriklausomybės sukaktuvių, kurios įvyks sekmadieny, vasario 16-tą, 7:00 val. vak., 1936 m., L. U Kliubo name, 12 Vernon gatvės, Worcester, Mass.

Nerašysiu nieko daugiau kas link tos dienos reikšmės, nes kiekvienas lietuvis tai žino, tiktai mes turime visi atsilankyti į tą vakarą. O musų gausus atsilankymas, tai bus stipresnė siena prieš vokiečius Klaipėdoje, ir prieš lenkus, lenkų okupuotame Vilniaus krašte.

Taigi, gerbiamieji, mes visi žinome Vilniaus Vadavimo sąjungos tikslą, ir naudingumą, taigi remkimė ją medžiagiškai kaip galėdami atsilankykime į šį parengimą. Šiame parengime yra paruošta gausi už 50 centų vakarienė. Stokime visi į eiles kovotojų už Lietuvos ir musų pačių laisvę. **V. K.**

Susirinkimas Atkeltas

Birutės Pašalpinės Draugijos susirinkimas yra atkeltas vieną dieną pirmiaus. Šitas susirinkimas įvyks penktadieny vakare, vasario 14-tą, 7-tą val. vakare, Lietuvių Ukėsų Kliubo name, 12 Vernon gatvės.

Nariai ir narės nepamirškite šio svarbaus susirinkimo ir visi dalyvaukite.

A. V. Dailyda, pirm.

Jurginės Draugijos Susirinkimas

Šv. Jurgio draugijos mėnesinis susirinkimas įvyks penktadieny, vasario 7-tą, 7-tą val. vakare, L. U. Kliubo svetainėje, 12 Vernon gatvės. Dalyvaukit visi.

A. V. D.

1936 m. Ekskursija į Lietuvą Švedų Amerikos Linija

Pranešama, kad gegužės 29 d. š. m. motorlaiviu GRIPSHOLM rengiama Lietuvių Laivakorčių Agentų Sąjungos Amerikoje ekskursija tiesiog į Klaipėdą. Oficialis ekskursijos palydovas p. Pr. Zaborskis, Švedų Amerikos Linijos Klaipėdos Skyriaus vedėjas. Jis specialiai tik tam tikslui atvyks į Ameriką, išplaukiančiu iš Gothenburgo garlaiviu DROTTNINGHOLM, gegužės 2 d., š. m. pribus į New Yorką apie 11 d. gegužės mėn. ir griš atgal į Klaipėdą virš minėtą diena kaipo oficialis ekskursijos palydovas. Tas daroma tinkamesniam keleivių patarnavimui. Pranas Zaborskis rupinsis visais kelionėje reikalais nuo New Yorko iki Klaipėdos.

Antrąją ekskursiją išplaukiančią leipos 1 d., tuo pačiu motorlaiviu GRIPSHOLM, taipgi rengiama Liet. Laiv. Agentų Sąjungos Amerikoje, vadovaus žemiaus pasirašęs Vladas P. Mučinskas. Ši ekskursija tinkama tiems keleiviams kurie turi šeimas ir norėtų visi parvykti, pasibaigus mokyklos sezonui. Prie to žinoma, kam tik aplinkybės leis galės dalyvauti, vedę ir pavieniai.

Liepos 1 d. ekskursija bus su persėdimu, M. L. Gripsholm iš New Yorko iki Gothenburgo ir kaip paprastai iš Švedijos 1934 m. statytu garlaiviu MARIEHOLM tiesiog į Klaipėdą.

Š. A. L. L. S. vedėjas

REKORDŲ IŠPARDAVIMAS
Columbia — Victor — Okeh — Odeon
REKORDAS PO 50c-75c
Kas pasiskubins, tas turės progą įsigyt naujausius ir gražiausius rekordus
Kreipkitės:—
Amerikos Lietuvio Knygynas, 14 Vernon St., Worcester, Mass.

MESSIER'S DINER
Pabandykit Pas Mus Sykį Pavalgyt ir Pasisvečiuot Naujai Įrengtuose Budelėse.
49 Millbury Gatvės

PAIEŠKOJIMAI
Paieškau J. Pečiulį, kurio sesuo yra ponia Klovienė, iš Gruzdžių miestelio, Šiaulių apskrities, Lietuvos. Buvau Lietuvoje sustojusi Gruzdžių miestely ir parvežiau žinių. Kreipkitės: **B. Žakaitienė, 258 Millbury St., Worcester, Mass.**

Ieškomas
Ieškau savo brolį Mykolą Misiuną, kilusį iš Medžionių kaimo, Stakliškio valsčiaus ir apskrities, Užuguosčių parapijos, Lietuvos. 1926 metais, jo adresas buvo Charles Street, Scranton, Pa. Jis pats, arba žinantieji jo adresą malonėkite atsišaukt ir pranešt apie jį. Rašykite šiuo adresu: **Kazimieras Misiunas, 85 Endicott gatvės, Worcester, Mass.** (6-8)

PARDAVIMUI
Parsiduoda 2-jų akrų žemės plotas su namais, sodu, gyvuliais ir padarais. O jei kas nori gali ir mainais įsigyt kur nors ant mieste bunančios nuosavybės.

Kitas Pardavimas
Parsiduoda valgykla su laisniu miesto centre. Biznis išdirbtas per 11 metų. Vieta patogi, visko pilna: valgių, gėrymų: alaus, vyno, degtinės ir t.t. Valgykla priklauso lietuviui. Jis išvyksta Europon ir todel nori greitai ją parduot.
Kreipkitės į **Amerikos Lietuvio raštinę, 14 Vernon gatvės, Worcester, Mass.**

TIKRAS LIETUVIŠKU BIČIŲ
MEDUS
Šitą pavasarį dar tiktai išimtas iš bičių. Aš galiu gvarantuot kiekvieną šio medaus lašelį, kad aš pats išėmiau iš avilių. Mano bičių medus kas metai gauna pirmutinį laimėjimą. Mokestis su pristatymu:
Už stiklinę medaus kvortą 75c
Už galioną $3.00
ir Koriukas Dovanai
Galit ypatiškai kreiptis arba užsakymus del persiuntimo paduot sekančiu adresu
AMERIKOS LIETUVIO KNYGYNAS
14 Vernon St. WWorcester, Mass.

TRYS DEVYNIOS
Tai vaistai, kurie gydo ir stiprina kraują nuo įvairių ligų. Tas trijankas atgabeno tiesiai iš Palangos į Worcesterį vienas lietuvis amerikietis — Kaulakis. Jis buvo šustojęs Amerikos Lietuvio knygyne ir paliko po porą tuzinų pakelilų keturių rušių gyduolių — dvi rušys Trijų Devynerių, viena rušis parsiduoda po dolerį, o kita po 75c pakelis.
Taipgi paliko dviejų rušių arbatas, kurių pakelis parsiduoda po 50 centų. Ant kiekvieno vaistų pakelio yra parašyta nurodymai kaip tą gydančią arbatą reikia vartot.
Norėdami įsigyt pakelį, kreipkites Amerikos Lietuvio krautuvės adresu: 14 Vernon gatvės, Worcester, Mass.

Ben. Mendelsohn
ADVOKATAS
390 Main St. Room 931-932
Worcester, Mass.
Tel. 5-3865 Res. 5-2310

Ofiso Tel. 5-2576 Room 527
Charles W. Tamulonis
Lietuvis Advokatas
Namų Tel. 3-3631
390 Main g-vės—Worcester, Mass.

DR. K. MICHALSKI
Gydytojas ir Chirurgas
Valandos: 2 iki 4 ir 7 iki 8 vak.
Nedėliomis ir Šventėmis pagal sutartį
15 Vernon St. — Worcester
DIAL 5-8562

F. A. Vaišnora, M. D.
(VEIKSNER)
LIETUVIS GYDYTOJAS
OFISO VALANDOS:
Nuo 10—12 ryte; nuo 2—4 dienos ir nuo 6—8 vakare
(Sekmadieniais sulig susitarimo)
Tel. 5-7810
96 Vernon G-vės, Worcestery

R. V. Westlin, M. D.
Gydytojas
Baigęs Mokslą Suomijoj
OFISO VALANDOS:
Nuo 10-11 ryte; nuo 2-3 dienos ir nuo 7-8 vakare
Trečiadieniais — nuo 10-11
45 Prospect Gatvės
Fitchburg, Mass.

Šaltas Oras Ateina
Bukit Prisirengę—Pirkit Dabar
KOKSAI Žirniniai $10.40 Riešutiniai $12.00 Vidutiniai $12.00
Anglys Riešutiniai $13.90 Didesni $14.15
Mystic Briquets Apvalainios Anglys $10.90
Domestic Fuels, Inc.
Puikiausios Rušies — Prieinamos Kainos
641 CAMBRIDGE ST.
Tel. 5-6962

"Russian Cleercoal"
ANGLYS
Aukštos Šilumos ir Mažiau Bačkutės Pelenų iš Vieno Tono Pabandykite
Doherty Coal Co.
34 Franklin St.—Worcester, Mass.
Sankrova: 241 Southbridge St.

MOTIEJUS A. ČIVINSKAS
Vienintėlis Lietuvių Graborius Worcestery
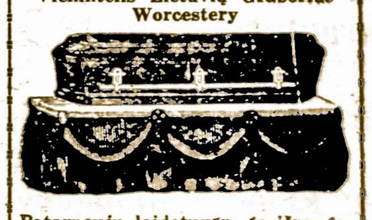
Patarnauju laidotuvėm ir išrandavoju automobilius įvairiems reikalams už prieinamiausią kainą. O 25 mylių atstume nuo Worcesterio susisiekimo reikaluose, patarnauju už dyką. Kreipkitės — Tel. 5-5898.
340 HARDING STREET

Specialės Numažintos Kainos Žieminiam Sezonui

KELETA IŠ RETŲ PROGŲ
"PERMANENT WAVE"
pirmiau $8.00 — dabar $4.00
"PERMANENT WAVE"
pirmiau $6.00 — dabar $3.50
IŠPLOVIMAS IR "FINGER WAVE" — 75c
"FACIAL"
pirmiau $1.50 — dabar 50c
Visas Darbas Gvarantuotas
JOSEPHINE'S BEAUTY SHOP
JOSEPHINE VAITKIENĖ, lietuvė savininkė
476 MAIN GATVĖS — TEL. DIAL 2-9707
prieš City Hall — Worcester, Mass.